საქართველოს რესპუბლიკა

ელექტრონული ვერსია იხილეთ SAKRESP.GE

გამოდის 1918 წლიდან ● ფასი 1,5 ლარი

№129-130 (10132-10133) 2026 წლის 21 სექტემბერი, ორშაბათი

იხ. 3 გვ.

წაართმევს თუ არა ღარიბაშვილი-ინაშვილის ტანდემი „ქართულ ოცნებას“ ამომრჩეველს?

ირმას რაც ელანდებოდა, ირაკლის არც ესიზმრებოდაო!..

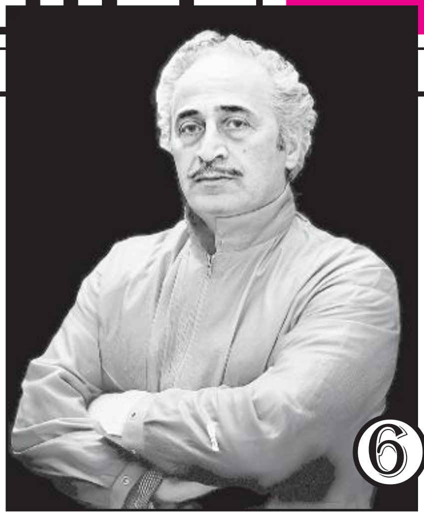
6

მერაბ ბერძენიშვილი მეოცე საუკუნის საუკეთესო მოქანდაკე

4

მოწამლული რადიკალების მონანიება ძნელი დასაჯერებელია!

ქართველ მძარცველთა ბანდა საბერძნეთში

13

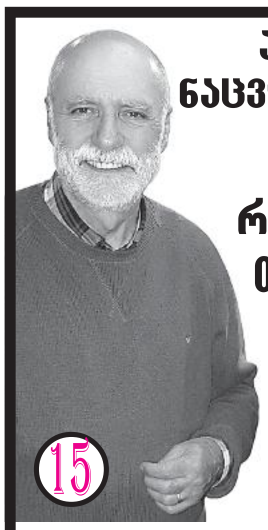
15

პაატა ნაცვლიშვილი
კაცი, რომელზეც თბილი და კეთილი სიტყვის თქმის საბაბი არასოდეს დაგელევა...

საიდუმლო ორდენები

11

ვინ მართავს მსოფლიოს მმართველებს???

არმაზ ახვლედიანის „სემინარის“ კანონიერებას გამოძიება შეისწავლის

5

სემინარი — სახელად „ტვინების გამორეცხვა“

ინტოქსიკაცია ბაგა-ბაღებში და შეწყვეტილი სასწავლო პროცესი

7

რევაზ სოხაძე: ჩვენ პრობლემებს არასოდეს არ ვმალავთ!

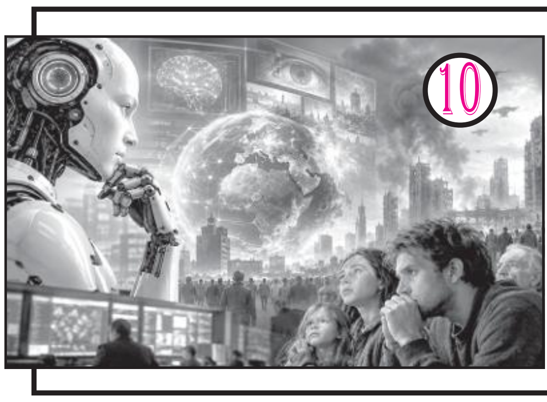
10

ხელოვნური ინტელექტი თუ კაცობრიობის აპოკალიფსი?!

საკუთარი სახლი – სტაბილურობა, უსაფრთხოება, დაცულობა!!!

ირაკლი კობახიძე:

ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა არის ჩვენი ეროვნული ოცნება

მშვიდობიანი გზით ჩვენი ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა არის ჩვენი ეროვნული ოცნება, – ამის შესახებ საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა **ირაკლი კობახიძემ** დევნილებისთვის ბინების გადაცემის ღონისძიებაზე სიტყვით გამოსვლისას განაცხადა.

როგორც მთავრობის მეთაურმა ხაზგასმით თქვა, მოთმინებით, თანმიმდევრული და სწორი პრაგმატული პოლიტიკით, ამ მიზნის მიღწევა საბოლოოდ შესაძლებელი იქნება.

„2012 წლიდან დღემდე სხვადასხვა სამთავრობო პროგრამით, 45 000-ზე მეტ ოჯახს საკუთრებაში გადაეცა ახალი, კეთილმოწყობილი ბინა, ჩვენთვის დევნილებზე ზრუნვა ერთ-ერთი უმთავრესი პრიორიტეტია, წელს ამ მიმართულებით 240 მილიონ ლარს ვხარჯავთ, ხოლო მომავალ წელს ეს დაფინანსება კიდევ უფრო გაიზრდება

მთლიანობაში, 2012 წლიდან დღემდე სხვადასხვა სამთავრობო პროგრამით, 45 000-ზე მეტ ოჯახს

საკუთრებაში გადაეცა ახალი, კეთილმოწყობილი ბინა. დაიხურა 450-მდე მძიმე, ავარიული, ე.წ. კომპაქტური განსახლების ობიექტი და ათასობით ადამიანმა საბოლოოდ დააღწია თავი გაუსაძლის პირობებს.

თუ 2012 წელს მთელი სამინისტროს ბიუჯეტი 25 მილიონი ლარი იყო, რაც აისახებოდა, ბუნებრივია, პროგრამების მოცულობაზე უარყოფითად, წელს მხოლოდ ამ მიმართულებით 240 მილიონ ლარს ვხარჯავთ, ხოლო მომავალ წელს ეს დაფინანსება კიდევ უფრო გაიზრდება, რაც ნიშნავს იმას, რომ ჩვენთვის დევნილების განსახლება, დევნილებზე ზრუნვა ერთ-ერთი უმთავრესი პრიორიტეტია და, რა თქმა უნდა, დარჩება ერთ-ერთ უმთავრეს პრიორიტეტად. ჩვენ ვიცით, რომ თქვენ გაიარეთ ძალიან რთული გზა და ძალიან ბევრი წლის განმავლობაში ელოდებოდით ღირსეულ საცხოვრებელს. მინდა, მოგილოცოთ ეს ძალიან მნიშვნელოვანი დღე, გისურვებთ მშვიდობასა და კეთილდღეობას,“ – აღნიშნა პრემიერმა.

დღეს 1 600 დევნილი ოჯახი მიიღებს ახალ, სრულად გარემონტებულ ბინას. ეს არის ყველაზე მასშტაბური პროექტი, რომელიც აქამდე განხორციელებულა.

„დღევანდელი დღე ძალიან ემოციურია თითოეული ჩვენგანისთვის, დღეს 1 600 დევნილი ოჯახი მიიღებს ახალ, სრულად გარემონტებულ ბინას. ეს არის ყველაზე მასშტაბური პროექტი, რომელიც აქამდე განხორციელებულა. მთლიანობაში, ამ პროექტში ჩაიდო 280 მილიონი ლარის ინვესტიცია. თბილისში შეიქმნა თანამედროვე სტანდარტების საცხოვრებელი უბანი. ეს პროექტი სულ 11 კორპუსსა და 2 400-ზე მეტ ბინას აერთიანებს; 4 შენობაში მოსახლეობა გასულ წელს უკვე შესახლდა, დღეს კი 1 600 ოჯახი იწყებს ცხოვრებას კომპლექსის ახალ 7 ბლოკში. აქ შექმნილია სრულფასოვანი, კომფორტული გარემო გამწვანებული სივრცეებით, სპორტული მოედნებითა და ბავშვთა გასართობი ზონებით. ჩვენი მოქალაქეები დაცულ და უსაფრთხო გარემოში იცხოვრებენ“ – განაცხადა პრემიერმა.

„ჩვენი ხელისუფლების უცვლელი პრიორიტეტია. ჩვენი ძალისხმევა მხოლოდ თბილისით არ შემოიფარგლება. მნიშვნელოვანი პროექტები ხორციელდება ასევე რეგიონებში. რუსთავში 800 ოჯახისთვის 4 კორპუსი შენდება, ზუგდიდში 1 700-ზე მეტი ბინა 7 ახალ კორპუსში, ხოლო ბორჯომში ახალ საცხოვრებელს კიდევ 150 ოჯახი მიიღებს. გასულ წელს ქუთაისში უკვე დავასრულეთ 720-ბინიანი კომპლექსის მშენებლობა. ეს არის ის მასშტაბური პროექტები, რომელიც ხორციელდება და რომელთა საბოლოო მიზანია ყველა დევნილი ოჯახი იყოს უზრუნველყოფილი ღირსეული საცხოვრებლით. ამასთანავე, მთელი ქვეყნის მასშტაბით წარმატებით გრძელდება პროგრამა „სოფლად სახლი“, რომლის ფარგლებშიც სახელმწიფომ უკვე 16 000-მდე ბენეფიციარს შეუსყიდა საცხოვრებელი, მათ შორის 2 000-ს – მიმდინარე წელს“ – განაცხადა პრემიერმა.

„პრამიტაიმი“

კახა კალაძე:

1 600 ოჯახისთვის ცხოვრება ახალ მისამართზე იწყება!

თბილისში, ახალაშენებულ საცხოვრებელ კომპლექსში 1 600 დევნილ ოჯახს სრულად გარემონტებული ბინები გადაეცა. თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი საცხოვრებელი სივრცე 11 კორპუსს, 2 426 სრულად გარემონტებულ ბინასა და კეთილმოწყობილ გარე ინფრასტრუქტურას მოიცავს.

ბინების გადაცემის ღონისძიებას დედაქალაქის მერი კახა კალაძე პრემიერ-მინისტრ ირაკლი კობახიძესთან და მინისტრთა კაბინეტის წევრებთან ერთად დაესწრო. მან ღონისძიების მონაწილეებს სიტყვით მიმართა და ოჯახებს ახალმოსახლეობა მიულოცა.

„დღეს ჩვენ ვართ მონაწილე იმ დიდი სიხარულის, რომელიც აერთიანებს 1 600 ოჯახს – ოჯახებს, რომლებიც ათეული წელია ელოდებიან ღირსეულ ცხოვრებას საკუთარ ჭერქვეშ. ტკივილსა და საკუთარ კერაზე დაბრუნების მოლოდინს ამ ოჯახებს ცხადია, ვერაფერი დაავიწყებს, მაგრამ სასიხარულოა ის, რომ დღეიდან მათ აქვთ ადგილი, რომელსაც საკუთარი სახლი ჰქვია. სახლი ნიშნავს სტაბილურობას, უსაფრთხოებასა და დაცულობას; ნიშნავს შესაძლებლობას ახალი ცხოვრების დასაწყებად, მშვიდად დაგეგმო შვილების მომავალი და შექმნა შენი ოჯახის ყოველდღიურობა. კიდევ ერთხელ გილოცავთ ახალმოსახლეობას. დღეს 1 600 ოჯახისთვის ცხოვრება ახალ მისამართზე იწყება. დაე, თქვენს ახალ სახლებში სულ იყოს კეთილდღეობა და ბედნიერება“ – განაცხადა **კახა კალაძემ.**

თბილისის მერმა პრემიერ-მინისტრსა და ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრ მიხეილ სარჯველაძეს მადლობა გადაუხადა მოქალაქეების მიმართ გამოჩენილი მხარდაჭერისა და თანადგომისთვის.

„როგორც თბილისის მერი, მოხარული ვარ, რომ თბილისს კიდევ ერთი მოწესრიგებული, თანამედროვე და კეთილმოწყობილი უბანი შეემატა, სადაც ყველა პირობაა საიმისოდ, რომ ბავშვების ყიჟინით, მათი თამაშით და ახალი სამეზობლოს გაჩენით, გაცოცხლდეს ეს არეალი. 2012 წლიდან დღემდე, სახელმწიფოს თანმიმდევრული პოლიტიკის შედეგად, საცხოვრებელი ფართით დაკმაყოფილდა 45 ათასზე მეტი იძულებით გადაადგილებული ოჯახი. დღეს ვხსნით მორიგ, მასშტაბურ საცხოვრებელ კომპლექსს – 2 400-ზე მეტი სრულად მოწესრიგებული, რეაბილიტირებული ბინითა და შესაბამისი ინფრასტრუქტურით. სახელმწიფოს ეს პოლიტიკა გაგრძელდება იქამდე, სანამ თუნდაც ერთი ოჯახი ითხოვს მხარდაჭერას. მინდა, ვისარგებლო შემთხვევით და პრემიერ-მინისტრსა და მინისტრ მიხეილ სარჯველაძეს მადლობა გადავუხადო ზრუნვისთვის, რადგან მსგავსი დამოკიდებულება მოქალაქეების მიმართ პრინციპულად მნიშვნელოვანია ჩვენი გუნდისთვის“ – აღნიშნა დედაქალაქის მერმა.

ამ ეტაპზე, სახელმწიფომ შვიდ ახალ კორპუსში 1 600 დევნილი ოჯახი განასახლა, ხოლო ოთხ კორპუსში ბინები გასულ წელს განაწილდა. **პროექტი სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დაფინანსდა. სამშენებლო, სარემონტო და გარე ინფრასტრუქტურის კეთილმოწყობის სამუშაოების ღირებულებამ 280 მილიონ ლარამდე შეადგინა.**

ღონისძიებას თბილისის მერთან ერთად დედაქალაქის ვიცე-მერი **გიორგი ტყემალაძე** და მერის მოადგილეები ესწრებოდნენ.

ნეტარ არიან... ჩაძირულნი

ოპოზიციურ პოლიტიკურ ველზე შესაძლოა ახალი გაერთიანება გამოჩნდეს. „პატრიოტთა ალიანსის“ ლიდერი ირმა ინაშვილი ირაკლი ღარიბაშვილთან პოლიტიკური ერთობის შესაძლებლობას კვლავ არ გამორიცხავს. იგი აცხადებს, რომ შეთავაზება ყოფილი პრემიერის მიმართ კვლავ ძალაშია და მათი პოლიტიკური პლატფორმა პოლიტიკურ ველზე „სერიოზულ სიახლეს“ შეიტანს. ინაშვილის ეს განცხადება იმ ფონზე კეთდება, როდესაც ოპოზიციურ ფლანგზე ახალი პოლიტიკური კონფიგურაციების საკითხი განსაკუთრებით აქტუალურია. თუმცა, მმართველ გუნდში ამბობენ, რომ ირაკლი ღარიბაშვილი, როგორც პოლიტიკოსი უკვე განულებულია.

ირმას რაც ელანდებოდა, ირაკლის არც ესიზმრებოდაო!..

ინაშვილი ყურადღებას ამახვილებს ღარიბაშვილის მიმართ ტრადიციონალისტური ამომრჩევლის მხარდაჭერასა და მისი პოლიტიკური რეიტინგის შენარჩუნებაზე. მიუხედავად იმისა, რომ ანალიტიკოსთა დიდ ნაწილს ასეთ ალიანსში ეჭვი ევარება, რადგან მიაჩნიათ, რომ არც „პატრიოტთა ალიანსს“ აქვს ახლა რეიტინგი და არც ღარიბაშვილს, 2028 წლის არჩევნებისთვის ამ ძალამ შესაძლოა „ქართული ოცნების“ კონსერვატიულად განწყობილი ამომრჩევლის მიზიდვა სცადოს.

„თუ „პატრიოტთა ალიანსისა“ და ღარიბაშვილის პოლიტიკური ერთობა შედგება, ეს ძალიან სერიოზულ სიახლეს შემოიტანს პოლიტიკურ ველზე – ისევ ძალაშია ეს პოლიტიკური შეთავაზება ჩვენი მხრიდან“ – განაცხადა ირმა ინაშვილმა.

მისი თქმით, ტრადიციონალისტთა ველში პატიმრობაში მყოფი ირაკლი ღარიბაშვილის რეიტინგი გაცილებით მაღალია, ვიდრე **ირაკლი კობახიძის**.

„ტრადიციონალისტთა ველი რომ ავიღოთ, რომელსაც მე წარმოვადგენ, ამ ველზე, დღესაც კი, ღარიბაშვილს, რომელიც პატიმრობაშია, წაყენებული აქვს ესა თუ ის ბრალი, უამრავი ჭორ-მართალი ვრცელდება მის შესახებ, ამ ვითარებაშიც კი გაცილებით მაღალია მისი რეიტინგი, ვიდრე კობახიძის“ – აღნიშნა **ინაშვილმა**.

ეჭვები მტკიცებულებებზე და გუნდის შემადგენლობა

ინაშვილი ასევე ეხება ექსპრემიერის წინააღმდეგ არსებულ ბრალდებებსა და ამოღებულ ნივთმტკიცებებს. მისი თქმით, თვითონ ის ფაქტი, რომ ღარიბაშვილის სახლიდან დიდი რაოდენობით ნაღდი ფული ამოიღეს, სერიოზულ კითხვებს აჩენს:

„პატარა რამ ხომ არ არის, როდესაც ყოფილი პრემიერ-მინისტრი, თავდაცვის მინისტრი, შინაგან საქმეთა მინისტრი ადვოკატების პირით საჯაროდ ამბობს, რომ არც ოქროს ზოდები ყოფილა მის სახლში და არც არანაირი ძვირფასი ნივთი. ეს ნიშნავს იმას, რომ ეს ნივთები მჩხრეკავებმა მიიტანეს და დადეს. ეს სს დანაშაულია. იმედი მაქვს, რომ ამაზე უფრო დეტალურად ილაპარაკებენ. დღეს უკვე „ქეშ“ ფულს აღარ ინახავენ სეიფში, არც ჩინოვნიკები, არც ბიზნესმენები. თანამედროვე ეპოქაა, ციფრული ფული არსებობს, ბიტკოინი. თვითონ ის ფაქტიც, რომ ფული დევს იქ, ესეც კითხვებს შეიცავს“ – განაცხადა მან.

წაართმევს თუ არა ღარიბაშვილი-ინაშვილის ტანდემი „ქართულ ოცნებას“ ამომრჩეველს?

კითხვაზე, მოიაზრებს თუ არა თავის პოლიტიკურ გუნდში სუს-ის ყოფილ ხელმძღვანელს **გრიგოლ ლილუაშვილსაც**, ინაშვილმა უარყოფითი პასუხი გასცა:

„ლილუაშვილს არ მოვიაზრებ იმიტომ, რომ პოლიტიკური ფიგურა, პოლიტიკოსი არასდროს ყოფილა მაშინაც კი, როცა ერთად ვიყავით პარლამენტში, თუმცა ეს შარმი ღარიბაშვილს ნამდვილად ჰქონდა, ის პოლიტიკოსი ნამდვილად იყო და არის. საკანშიც კი თავისი წონა აქვს“ – ამბობს **ინაშვილი**.

ღარიბაშვილის პოლიტიკურ პოტენციალზე საუბრისას, აღსანიშნავია „ქართული ოცნების“ დამფუძნებლის **ბიძინა ივანიშვილის** 2015 წლის განცხადებაც, სადაც ის ექსპრემიერის შესაძლებლობებს უსვამდა ხაზს:

„ირაკლის თუ სურვილი გაუჩნდება, არა ამ გუნდში და სხვა გუნდი ჩამოაყალიბოს, იმხელა რესურსით წავიდა, მას შეუძლია, თავისუფლად ჩამოაყალიბოს ახალი პოლიტიკური გუნდი, ამის რესურსი გააჩნია“ – აცხადებდა მაშინ **ივანიშვილი**.

„პოლიტიკაში დაბრუნების რესურსი აღარ არსებობს“

მმართველი პარტიის მოქმედი ლიდერები კი პროცესს სულ სხვა პერსპექტივიდან უყურებენ. პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი კობახიძემ ჟურნალისტებთან საუბრისას განაცხადა, რომ ერთადერთი პრობლემა, რაც ექსპრემიერმა გუნდს შეუქმნა, ისაა, რომ იგი ციხეში აღმოჩნდა:

„დისკომფორტი არის ის, როდესაც ყოფილი პრემიერ-მინისტრი ხვდება ციხეში, კონკრეტული ბრალდებით. ეს, რა თქმა უნდა, დისკომფორტია და ეს დისკომფორტი შეუქმნა ჩვენს გუნდს ღარიბაშვილმა, რომ კორუფციის ბრალდებით მას მოუწია ციხეში წასვლა. უმჯობესი იყო, რა თქმა უნდა, რომ მას არ ჰქონოდა ასეთი საქმიანობა წარსულში, ასეთ შემთხვევებში, ბუნებრივია, დისკომფორტი იქნებოდა ნაკლები“ – განაცხადა მან.

კობახიძემ ხაზგასმით აღნიშნა, რომ კორუფციას ვერანაირი განცხადება ვერ გადაფარავს:

„კორუფცია არის ძალიან ცუდი და როდესაც ადამიანს აქვს წაყენებული კორუფციასთან დაკავშირებით ბრალდება და როდესაც ეს ბრალდება არის შემდეგ დადასტურებული, ამას ვერანაირად ვერ ჩამოიწმენდ განცხადებებით თუ წერილებით... იმდენად სუფთად მუშაობს ხელისუფლება მთლიანობაში, რომ არცერთ ასეთ მცდელობას არ ჰქონია არავითარი შედეგი“ – ამბობს **კობახიძე**.

ჟურნალისტის კითხვაზე, არსებობს თუ არა ღარიბაშვილის პოლიტიკაში დაბრუნების შანსი, პრემიერმა მოკლედ უპასუხა: **„ამის არავითარი რესურსი აღარ არსებობს, როდესაც არის პირდაპირი კორუფციული დანაშაულის ფაქტი“**

მან ასევე გამორიცხა ვარაუდი, თითქოს, **მამუკა მდინარაძე** პოლიტიკიდან ღარიბაშვილის ნალაპარაკების გამო წავიდა.

პარლამენტის თავმჯდომარე **შალვა პაპუაშვილი**, იგივე კითხვებზე, განიხილავს თუ არა ღარიბაშვილს პოლიტიკურ აქტორად და არის თუ არა ის პოლიტიკურად დასრულებული, აცხადებს: **„ამ შემთხვევაში, საქმე გვაქვს სამართლებრივ პროცესთან... ნებისმიერი შეყოლა პოლიტიკური კომენტარებით, ვფიქრობ, რომ ქმნის ნიადაგს, სამართლებრივი პროცესი პოლიტიკურ განხილვაში გადავიდეს, არ მინდა, ამაში შევიდე“** – განაცხადა მან.

ამრიგად, სანამ ინაშვილი 2028 წლისთვის „ოცნების“ ტრადიციონალისტი ამომრჩევლის გადაბირებასა და ღარიბაშვილთან ალიანსზე ამყარებს იმედებს, მმართველი გუნდი ყოფილ თანაგუნდელს მკვეთრად ემიჯნება და ხაზს უსვამს, რომ კორუფციული ბრალდებების ფონზე, მისი პოლიტიკური რესურსი ამოწურულია.

რა შესაძლებლობა აქვს ახალ ტანდემს?

ანალიტიკოსი **პეტრე მამრაძე** ამბობს, რომ ასეთი ალიანსის შექმნის შემთხვევაშიც კი, ის ვერც რაიმე სიახლეს შემოიტანს პოლიტიკურ ასპარეზზე და ვერც ამომრჩევლის ნდობის მოპოვებას შეძლებს.

„დრო, როდესაც „პატრიოტთა ალიანსს“ ხალხის მობილიზება და მრავალრიცხოვანი მიტინგების ორგანიზება შეეძლო, განსაკუთრებით მაშინ, როცა „ნაციონალური მოძრაობის“ დასჯასა და სამართლიანობის აღდგენას ითხოვდნენ, უკვე წარსულს ჩაბარდა. გვახსოვს მათი წარმომადგენლობა პარლამენტშიც, სადაც მოგვიანებით უფლებამოსილებაზე უარი თქვეს.

წარმოდგენა, თითქოს ირაკლი ღარიბაშვილს დღეს ისეთი მხარდამჭერები ჰყავს, რომლებსაც ახსოვთ მისი ღვაწლი, რეალობას სრულიად აცდენილია. შესაძლოა, ქალბატონ ირმას თუ მათ ვიწრო გარემოცვას ეს გულწრფელად სჯეროდეს – საქართველოში ხშირად ვყოფილვარ მოწმე, როცა პოლიტიკოსს ეგონა, რომ 85%-იანი მხარდაჭერა ჰქონდა, რეალურად კი 2%-იც არ გააჩნდა. მათ არც რეალური ელექტორატი ჰყავთ და, რაც მთავარია, არც ზრდის პოტენციალი გააჩნიათ. ამ პირობებში, მხარდაჭერის გაჩენის ალბათობა ნულის ტოლია“ – ამბობს ანალიტიკოსი.

რაც შეეხება 2028 წლის არჩევნებზე 5%-იანი ბარიერის გადალახვას, ანალიტიკოსი ამბობს, რომ ამის წარმოდგენა ძალიან ჭირს. ქვეყანაში ისეთი მასშტაბის კრიზისი ან ცვლილებები უნდა დატრიალდეს, რომ ეს მონაცემები შეიცვალოს, რაც მოვლენათა განვითარების ნაკლებად სავარაუდო სცენარია.

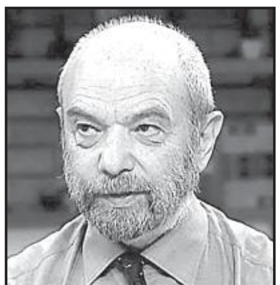

„შესაძლოა, ვინმეს ახსოვდეს ღარიბაშვილის ცალკეული გადაწყვეტილებები, მაგრამ როდესაც საქმე ეხება ასეთი მასშტაბის დასაბუთებულ კორუფციას, სახლიდან მილიონობით დოლარისა და ძვირფასი ნივთების ამოღებას, ამის შემდეგ განცხადებები უანგარო სამსახურზე ნდობას სრულად აუფასურებს. საზოგადოებას კარგად ახსოვს მისი წარსული სკანდალები – ოჯახური მოგზაურობა აშშ-ში, მამის დაფინანსების არგუმენტით, თუ მეუღლისთვის ტყის გადაცემა – „ტყის გადარჩენის“ მოტივით, რაც საზოგადოებაში იუმორის საგნად იქცა“ – ამბობს ანალიტიკოსი.

მამრაძის თქმით, ქართული ტრადიციით, ოჯახი და ახლობლების ვიწრო წრე ადამიანს უმძიმეს ვითარებაშიც არ ტოვებს, თუმცა ამ შემთხვევაში, ღარიბაშვილის მიერ ფართო საზოგადოებრივი მხარდაჭერის აღდგენა, პრაქტიკულად, შეუძლებელია.

ლიკა ბერიკაშვილი

№129-130. ორშაბათი, 21 სექტემბერი, 2026 წელი

„4 ოქტომბრის შემდეგ, ოპოზიციას საერთოდ უნდა რცხვენოდეს რაიმე აქციასა და ქუჩის პროტესტზე საუბარი“!

ხელისუფლება 4 ოქტომბრის საქმეზე მსჯავრდებული პირების მიმართ ჰუმანური მიდგომისა და შეღავათების გავრცელების პოლიტიკას აგრძელებს. მთავრობის გადაწყვეტილებით, ის პატიმრები, რომლებიც ჩადენილ დანაშაულს აღიარებენ და სინანულს გამოხატავენ, საპროცესო შეთანხმების საფუძველზე სასჯელაღსრულების დაწესებულებებს ეტაპობრივად ტოვებენ.

4 ოქტომბრის საქმეზე მსჯავრდებულები, დანაშაულის აღიარების სანაცვლოდ, საპატიმროებს ტოვებენ

მოწამლული რადიკალების მონანიება ძნელი დასაჯერებელია!

72 წლის ექიმი **გიორგი ჩახუნაშვილი** სასამართლო დარბაზიდან გათავისუფლდა ამ ჰუმანური პოლიტიკის ფარგლებში, თბილისის სააპელაციო სასამართლომ საქართველოს პროკურატურის შუამდგომლობა დააკმაყოფილა და **საპროცესო შეთანხმება გაუფორმა 4 ოქტომბრის აქციის საქმეზე დაკავებულ ცნობილ ექიმს, 72 წლის აკადემიკოსს გიორგი (გოგი) ჩახუნაშვილს.**

ექიმს თავდაპირველად 5 წლით ჰქონდა მისჯილი პატიმრობა. პროკურატურის ცნობით, მას სასჯელი შეუმცირდა და განესაზღვრა 3 თვით თავისუფლების აღკვეთა და 3 წელი პირობითი მსჯავრი, რის შედეგადაც მან სასამართლო დარბაზი იქვე დატოვა.

სასამართლო სხდომაზე მოსამართლე ბუგიანიშვილმა **გიორგი ჩახუნაშვილს** ჰკითხა: **„თავს სრულად გრძნობთ წარდგენილ ბრალდებაში დამნაშავედ?“** რაზეც ჩახუნაშვილმა უპასუხა: **„კი, ბატონო“.**

გათავისუფლების შემდეგ, **გიორგი ჩახუნაშვილმა** ჟურნალისტებთან პირველი კომენტარი გააკეთა:

„პირველ რიგში, დიდი მადლობა ყველა ჩემს მხარდამჭერს, ვინც ჩემს იქ ყოფნას განიცდიდა. ნამდვილად არ ველოდი დღეს ჩემს გათავისუფლებას. აქედან მოკითხვას ვუთვლი ჩემი საკნის ბიჭებს და ყველა პატიმარს. ყველა მინდა გავამხნევო, ვინც ციხეშია. მადლობა ჩემს ადვოკატებს, რომლებმაც მათ შორის იზრუნეს ჩემს დარწმუნებაში, მადლობა ჩემს ოჯახს. ვინმე რომ არ გამომრჩეს, ყველა ძალიან მიყვარხართ. ყველაფერი იქნება კარგად კი არა, ძალიან კარგად“ – განაცხადა მან.

კითხვაზე, უნდა მიმართონ თუ არა სხვა პატიმრებმაც პროკურატურას საპროცესო შეთანხმების მოთხოვნით, ექიმმა აღნიშნა: „ყველამ თავისი საქმე იცის“.

ამავე საქმეზე დანაშაული აღიარა და მოინანია კიდევ ერთმა მსჯავრდებულმა **ზაქრო ალგუთაშვილმა**, რომელსაც ასევე 5 წელი ჰქონდა მისჯილი. **„თავს სრულად ვგრძნობ დამნაშავედ. გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ შეიცვლება“** – განაცხადა ალგუთაშვილმა სასამართლო პროცესზე.

საპროცესო შეთანხმების მიხედვით, **ზაქრო ალგუთაშვილს** სასჯელი შეუმსუბუქდა და განესაზღვრა 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა და 3 წლით პირობითი მსჯავრი. იგი საპატიმროს 8 ოქტომბერს დატოვებს. დღესვე საპროცესო შეთანხმება დამტკიცდა **ნიკა გვენცაძესთან** მიმართებაშიც.

პროკურატურის ინფორმაციით, ჯგუფურად ჩადენილი სტრატეგიული და განსაკუთრებული მნიშვნელობის ობიექტის ხელში ჩაგდების მცდელობისა და ჯგუფურ ძალადობაში მონაწილეობისთვის მსჯავრდებულ ნიკა გვენცაძეს, რომელსაც 5 წელი ჰქონდა მისჯილი, საპროცესო შეთანხმებით 1 წლით პატიმრობა და 3 წლით პირობითი მსჯავრი განესაზღვრა.

მმართველი პარტიის ლიდერმა და საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა **ირაკლი კობახიძემ** განმარტა, რომ ხელისუფლების მიერ შეთავაზებული პირობა მოქმედებს და ყველა პირს, ვინც ჩადენილ დანაშაულს აღიარებს, სახელმწიფოს მხრიდან შესაბამისი შეღავათი შეეხება:

„ჩვენი გზავნილი არის ის, რომ თუ ვინმე მოინანიებს, აღიარებს დანაშაულს, მათ მიმართ გატარდება შესაბამისი ზომები, კერძოდ, შესაბამისი პირები დატოვებენ საპატიმროს, როგორი მძიმეც არ უნდა იყოს ის დანაშაული, რომელიც მათ აქვთ თავის დროზე ჩადენილი - ვგულისხმობ ძალადობას, რომელსაც ისინი იყენებდნენ აქციების დროს. ეს პოზიცია ძალაში რჩება, შესაბამისად, ჩვენ ვიღებთ ზომებს, როდესაც კონკრეტული პირები შესაბამის ორგანოებს საკუთარი განცხადებით მიმართავენ, ეს ჩვენი პოზიცია არის ძალაში. როდესაც ამ რადიკალებს, უცხოურ აგენტურას არ უხარია ადამიანების გარეთ გამოსვლა, მათ მიერ საპატიმროების დატოვება, ეს თავისთავად მეტყველებს, რა არის მათი რეალური მიზანი. მათი ერთადერთი მიზანი არის რადიკალიზაცია, პოლარიზაციის კიდევ უფრო გაღრმავება. ჩვენ გვაქვს სხვა დღის წესრიგი“ – განაცხადა **ირაკლი კობახიძემ.**

ბათუმში მედიასთან საუბრისას პრემიერმა დაამატა, რომ ხელისუფლება მზად არის პატიების პოლიტიკა გაატაროს:

„სინდისის პატიმრები არ არსებობენ, არიან პატიმრები, რომლებიც ძალადობაში იყვნენ ჩართულები და მიუხედავად იმისა, რომ მათი დანაშაული არის საკმაოდ მძიმე თავისი შინაარსით, ჩვენ მზად ვართ, ვაპატიოთ თითოეულ მათგანს, თუ იქნება მათი მხრიდან სინანული და აღიარება. ეს არის მკაფიო პოზიცია, რომელიც გამოვხატეთ და რომელიც ძალაშია“.

* * *

4 ოქტომბრის საქმეზე დანაშაულის აღიარებისა და სინანულის გამოხატვის საფუძველზე, საპროცესო შეთანხმება უკვე ათეულობით დაკავებულთან და მსჯავრდებულთან გაფორმდა. ბოლო მონაცემებით, პროკურატურასთან თანამშრომლობისა და შეთანხმების მიღწევის შედეგად, საპატიმრო დაწესებულებები 20-ზე მეტმა პირმა დატოვა, მათ შორის 12-ზე მეტმა მსჯავრდებულმა სასჯელის შემცირებითა და პირობითი მსჯავრის დაკისრებით უახლოეს პერიოდში გათავისუფლების უფლება მოიპოვა.

შექმნილი ვითარების ფონზე, 4 ოქტომბრის საქმეზე დაკავებულებსა და პატიმრებს სპეციალური მიმართვით მიმართა ამავე საქმეზე დაკავებულმა, მსოფლიო ბანმა **პაატა ბურჭულაძემაც.** მან მსჯავრდებულებს მოუწოდა, გამოიყენონ კანონით გათვალისწინებული შესაძლებლობა, მიიღონ საპროცესო შეთანხმების პირობები, აღიარონ დანაშაული და დროულად დაუბრუნდნენ საკუთარ ოჯახებს.

მიმდინარე პროცესები ადასტურებს, რომ ხელისუფლების მიერ არჩეული კურსი მიზნად ისახავს არა პატიმრობის ვადაზე ორიენტირებულ სასჯელს, არამედ სამართლებრივი წესრიგის დამყარებას, სინანულისა და აღიარების საფუძველზე საზოგადოებაში დეესკალაციას და მოქალაქეებისთვის ნორმალურ ცხოვრებაში დაბრუნების შესაძლებლობის მიცემას.

ანალიტიკოსი **ედიშერ გვენეტაძე** For.ge-სთან ამბობს, რომ ეს არის ხელისუფლების მხრიდან გადადგმული ჰუმანური აქტი, რათა იმ ადამიანების შეწყალება მოხდეს, რომლებიც შეცდენილნი არიან როგორც ქვეყნის შიგნით არსებული, ისე ქვეყნის გარეთ მყოფი ძალების მიერ.

„ამ ადამიანებს ჩაადენინეს დანაშაული. ისინი ქვეყნის წინააღმდეგ გამოიყენეს. მიუხედავად ამისა, ხელისუფლებამ მიიღო გადაწყვეტილება, გადაედგა ჰუმანური ნაბიჯი და ამ ადამიანებისთვის მიეცა შანსი, რომ დანაშაული ეღიარებინათ. მითუმეტეს, თუ ჩახუნაშვილზე გვაქვს საუბარი – ამ ადამიანმა ანტიპროფესიული საქმიანობა გამოიჩინა, როდესაც ტყუილი განაცხადა ე.წ. „კამიტის“ შესახებ. არა მხოლოდ მან, არამედ მისმა შვილებმაც. მათ ტყუილი ინფორმაცია მიაწოდეს უცხოურ მედიას, თითქოს ქართველი ხალხის წინააღმდეგ ხელისუფლებამ, აქციის დაშლის დროს, ე.წ. „კამიტი“ გამოიყენა.

როგორც ვიცი, კიდევაც დაპატიმრებული იყო ეს ადამიანი, მერე გამოუშვეს გირაოს სახით, საბოლოოდ კი სასჯელი მიუსაჯეს. მე არ ვარ მომხრე, ამ ხნის კაცი ციხეში ყოფილიყო, მაგრამ გულწრფელად გითხრათ, მათი ბოლომდე მონანიებისაც არ მჯერა“ – ამბობს ანალიტიკოსი.

მისივე თქმით, სახელმწიფომ გადადგა ქმედითი ნაბიჯი, რათა საბოლოოდ ყველას ენახა, რომ ხელისუფლება, მიუხედავად მათი დანაშაულისა, არ ცდილობს საკუთარი მოქალაქეების დასჯას, თუკი ისინი დანაშაულს მოინანიებენ.

„რა თქმა უნდა, ოპოზიციამ ეს ხალხი მიატოვა და საბოლოო ჯამში თავადაც მიხვდნენ ამას. ისინი გამოიყენეს, შემდეგ კი ყველამ საბოლოოდ ხელი დაიბანა. ეს არის მეხუთე კოლონა, რომელიც მტრის დავალებებს ასრულებს და საკუთარი ხალხი არაფრად არ ანაღვლებს. მხოლოდ საკუთარი მიზნებისთვის გამოიყენებენ, შემდეგ კი ისე გაწირავენ, რომ თვალს არ დაახამხამებენ. ეს ხალხი მხოლოდ ორიენტირებულია უცხოური პატრონების ფულსა და მათ დაფინანსებაზე.

ამიტომ ჩავარდნილი 4 ოქტომბერი და იქ მონაწილე ხალხი, რომლებიც გამოიყენეს, დღეს აღარავის აღარ ახსოვს. ისიც არ უნდათ, რომ ამ ადამიანებმა დანაშაული აღიარონ და ციხე დატოვონ. თუმცა ფაქტია, რომ ბევრი მათგანი გონს მოვიდა და ხელისუფლების შეთავაზებას დათანხმდა“ – ამბობს **გვენეტაძე.**

მისივე თქმით, 4 ოქტომბრის შემდეგ, ოპოზიციას საერთოდ უნდა რცხვენოდეს რაიმე აქციასა და ქუჩის პროტესტზე საუბარი. მისი აზრით, ამ ფაქტის შემდეგ ისედაც განულებული ოპოზიცია საბოლოოდ გაბანკროტდა.

ლიკა ბერიკაშვილი

საქართველოს რესპუბლიკა

არმაზ ახვლედიანის „სემინარის“ კანონიერება გამოძიება შეისწავლის

ბახმაროში გამართული სემინარის საკითხს სამართალდამცველი ორგანოები გამოიკვლევენ. თბილისის პოლიტიკური სწავლების სკოლა, როგორც არასამთავრობო ორგანიზაცია, 1999 წელს დაარსდა. სკოლა ევროპის საბჭოს ეგიდით ფუნქციონირებს. თბილისის პოლიტიკური სწავლების სკოლას პოლიტიკოსი არმაზ ახვლედიანი ხელმძღვანელობს. რადიკალური ოპოზიციის ერთ-ერთი წევრი არმაზ ახვლედიანი ამბობს, რომ საგანმანათლებლო სემინარზე სამოქალაქო საკითხებს განიხილავდნენ, გრანტების შესახებ კანონის თანახმად კი, საკითხს თანხმობა სჭირდება, რომელსაც სახელმწიფოს თანხმობა არ ჰქონდა.

სემინარს ესწრებოდა საქართველოში ევროკავშირის ელჩი პაველ ჰერჩინსკი, რომელიც ამბობს, რომ ის, როგორც სტუმარი მიიწვიეს, რათა სიტყვით მიემართა სემინარის მონაწილეებისთვის. ახვლედიანი, რომელიც ამ სემინარის ორგანიზატორია, კომენტარს არ აკეთებს კითხვაზე, რატომ დაარღვია კანონი.

„ჩვენი კანონები არის არსით უსამართლო და უკანონო, იმის დროც დადგება, როცა ეს ყველაფერი გადაიხედება და ბევრს შეგრცხვებათ. რა უნდა შემევსო, ევროპის საბჭოს მიერ ტარდება ეს შეკრება, რომელიც ეხება სამოქალაქო დიალოგს“ – განაცხადა **არმაზ ახვლედიანმა.**

მთავრობის ადმინისტრაციის ცნობით, „ევროპის საბჭოს ფინანსური მხარდაჭერით, ააიპ **„კავშირი თბილისის პოლიტიკური სწავლების სკოლის“** მიერ, ბახმაროში დაგეგმილ სემინარ-შეხვედრასთან დაკავშირებით, **„გრანტების შესახებ“** კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, უცხოური გრანტის გამცემს – დონორს, საქართველოს მთავრობისთვის თანხმობის გაცემის მიზნით არ მოუმართავს. შესაბამისად, მოცემულ საკითხთან დაკავშირებით, საქართველოს მთავრობას გადაწყვეტილება არ მიუღია.

თუ დადგინდა, რომ დარღვეულია კანონმდებლობა, მთავრობის მეთაურის განცხადებით, ამაზე შესაბამისი სამართლებრივი რეაგირება იქნება. **ირაკლი კობახიძე** აცხადებს, რომ ბოლომდე დაინტერესდება ამ საქმით.

„საქართველოს კანონმდებლობას, მათ შორის, „გამჭვირვალობის შესახებ“ კანონს ყველამ უნდა სცეს პატივი. ჩვენ ბოლომდე დავინტერესდებით, რასთან გვაქვს საქმე. თუ საბოლოოდ დადგინდება (აშკარად ჩანს, სავარაუდოდ, ამასთან გვაქვს საქმე), რომ დარღვეულია „გამჭვირვალობის შესახებ“ კანონმდებლობა, რა თქმა უნდა, ამაზე შესაბამისი სამართლებრივი რეაგირება გვექნება“ – განაცხადა **ირაკლი კობახიძემ.**

პარლამენტის თავმჯდომარის განცხადებით, ევროსაბჭოს წარმომადგენლობას პასუხი აქვს გასაცემი ძალიან მძიმე ბრალდებაზე – არსებობს ეჭვი, რომ ქართველი ხალხის და მათი კანონების გვერდის ავლით ხდება პოლიტიკური პროექტის დაფინანსება. რაც შეეხება ამ კონკრეტულ სემინარს, **შალვა პაპუაშვილი** აცხადებს, რომ ეს არის აბსოლუტურად პოლიტიკური შინაარსი მქონე პროექტი და სემინარი.

„ამ პროექტს ხელმძღვანელობს არმაზ ახვლედიანი, რომელიც წინა მოწვევის პარლამენტში, „ნაციონალური მოძრაობის“ სიით იყო შემოსული. აფინანსებენ რადიკალი პოლიტიკოსის პოლიტიკურ პროექტს იმისთვის, რომ შემდგომ ადამიანებს ტვინები გამოურეცხონ თავიანთი იდეოლოგიურ-პოლიტიკური მოსაზრებებით.

„ნაციონალური მოძრაობა“ ანტიკონსტიტუციური პარტიაა, რომელმაც რამდენჯერმე სცადა ხელისუფლების ანტიდემოკრატიული მეთოდებით ხელში ჩაგდება და როდესაც ასეთ პოლიტიკოსს უფინანსებ პოლიტიკურ პროექტს, ეს არის პირდაპირ პოლიტიკური დაფინანსება. ასე, რომ ახლა უნდა გაირკვეს, ჰქონდა თუ არა თანხმობა. არის, ალბათ, ორი შესაძლო ვარიანტი: გრანტი მიეცა ახვლედიანის ორგანიზაციას, რომელსაც თანხმობა სჭირდებოდა, არ აქვს თანხმობა და ეს არის კანონდარღვევა.

მეორე: საინტერესო იქნება, თუკი ეს არის კანონის გვერდის ავლის რაიმე სქემა, იმისთვის, რომ გვერდი აუარონ სანქციებს და ესეც იქნება კანონდარღვევა. ასე, რომ ევროსაბჭოს წარმომადგენლობას ახლა პასუხი აქვს გასაცემი ამ ძალიან მძიმე ბრალდებაზე, არსებობს ეჭვი, რომ ქართველი ხალხის და მათი კანონების გვერდის ავლით ხდება პოლიტიკური პროექტის დაფინანსება“ – აცხადებს **პაპუაშვილი.**

პარლამენტის თავმჯდომარის განცხადებით, ეს არის პოლიტიკური პროექტი, რადგან დაახლოებით 20 წლის წინ, თავადაც იყო ასეთ სემინარებზე. შესაბამისად, მისი თქმით, ამიტომ დაისვა კითხვა, ვინ აფინანსებს და როგორც ჩანს, აფინანსებს ევროსაბჭო და თუ აფინანსებს, მაშინ უნდა ჰქონდეს მთავრობის თანხმობა.

დეპუტატი, „ხალხის ძალის“ წევრი **ეკა სეფაშვილი** თვლის, რომ ბახმაროში ჩატარებული სემინარი საყურადღებოა ერთი მომენტის გამო. კერძოდ, სეფაშვილმა აღნიშნა, რომ ახლახან, ნორვეგიის ელჩთან ჩატარდა გასაიდუმლოებული შეხვედრა, შემდეგ კი შედგა ბახმაროში აღნიშნული სემინარი. იგი მიიჩნევს, რომ ეს ორი ფაქტი ერთმანეთთან კავშირშია. სეფაშვილის განცხადებით, ეს არის ერთი სცენარის ორი ფრაგმენტი.

„ამ გლობალურმა ძალებმა, რომლისთვისაც საქართველო ერთ-ერთ სამიზნე ქვეყნად განიხილება, სადაც არეულობა უნდა მოაწყონ, რათა ხელისუფლება მათთვის სასურველი ადამიანებით შეცვალონ. როგორც ჩანს, სცენარის მიხედვით დაიწყეს ახალი ფაზა და სწორედ ამ ახალი ფაზის შემადგენელი ნაწილია ნორვეგიის ელჩთან საიდუმლო შეხვედრა და ბახმაროს ეს სემინარი. ეს ყველაფერი ერთხელ ჩვენ უკვე გავიარეთ უახლესი ისტორიის განმავლობაში, როდესაც იყო ასეთი შეხვედრები. ბევრი ასეთი საელჩოსთან შეხვედრა ჩატარდა და ზუსტად ვიცით, რა შეიძლება ამას მოჰყვეს.

ამას მოჰყვება რაღაც ახალი დავალება. თუ რა დავალება იქნება, ამასაც მალე გავიგებთ. იგივე, ნიკა გვარამია და გირჩი ჯაფარიძე, რომლებიც იმყოფებოდნენ ამ საიდუმლო შეხვედრაზე, სულ მალე გააჟღერებენ ახალ დავალებას, გზავნილს საქართველოს საზოგადოებისთვის. რა თქმა უნდა, ამასაც ემბის ბახმაროს შეხვედრა და ჩვენ ვიხილავთ საქართველოში რადიკალიზმის, პოლარიზაციის ახალ ტალღას, რომელიც ისევ და ისევ დაფინანსებულია, მხარდაჭერილი და კოორდინირებულია გლობალური ძალების მიერ. ეს ამის შემადგენელი ნაწილია“ – განაცხადა **ეკა სეფაშვილმა.**

თამთა ქარჩავა

ერი ღირსეული შვილებით ამაყობს!

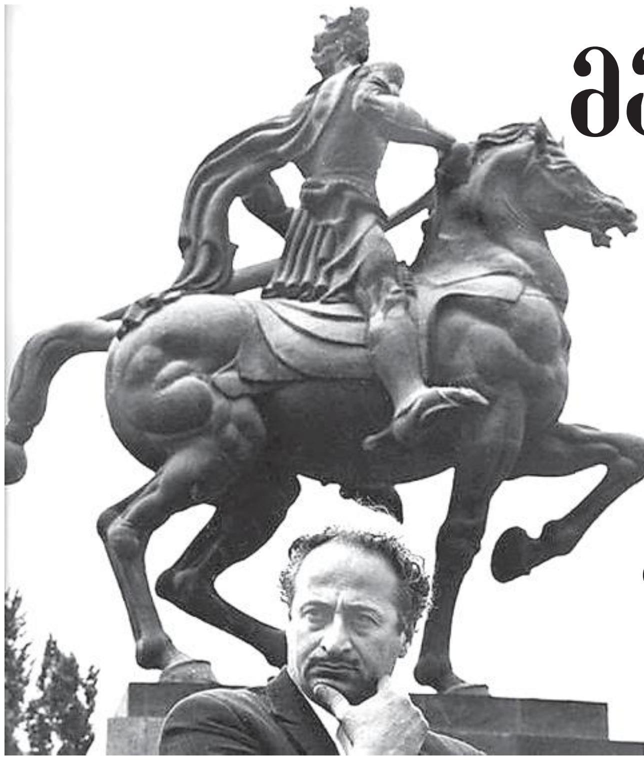

მეოცე საუკუნის საუკეთესო მოქანდაკე

მერაბ ბერძენიშვილის გარდაცვალებიდან 10 წელი გავიდა

დავით აღმაშენებელი

როცა ფიზიკურად გარდავიცვლები, ჩემს სულიერ ცხოვრებას ჩემი ქანდაკება გააგრძელებს, ამბობდა ერთ-ერთ ბოლო ინტერვიუში, მონუმენტური ქანდაკების გენია – მერაბ ბერძენიშვილი. ძნელია, საქართველოში მოიძიო ქალაქი, სადაც მისი შექმნილი ქანდაკება არ დგას.

ქანდაკების გარეშე ქალაქი იქნება დასახლებული პუნქტი, რომელსაც არ ექნება ისტორია, ქანდაკები ხალხის სულის გამომხატველია, სახვითი ხელოვნების უმშვენიერესი დარგია, – ამბობდა თავად ეს ღვთიური ნიჭით დაჯილდოვებული პიროვნება. ფილოსოფოსი და კულტუროლოგი მოისეი კაგანი მერაბ ბერძენიშვილს ქართველ მიქელანჯელოს უწოდებდა.

□მხატვარი ყოველგვარ ვითარებაში თავისი ერის შვილად რჩება, ის ქართველია თავისი ტემპერამენტით, ქალთან რაინდული დამოკიდებულებით, მამაკაცთა ვაჟკაცობისთვის ხოტბის შესხმით, ადამიანის ყოფაში ბუნების როლის გააზრებით, რაც გამოვლენილია მის ყველა მემორიალურ კომპოზიციაში გრანდიოზული ლანდშაფტის ჩართვით, – ამბოზს **კაგანი ჩვენს გენიალურ მოქანდაკეზე.**

„მუზა".

* * *

მერაბ ბერძენიშვილი გახლდათ მსოფლიოში ყველაზე ცნობილი ქართველი მოქანდაკე, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის საპატიო წევრი, რუსეთის სამხატვრო აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, სამხატვრო აკადემიის პროფესორი.

მიღებული აქვს სახელმწიფო ჯილდოები, მათ შორის რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო პრემია (1975).

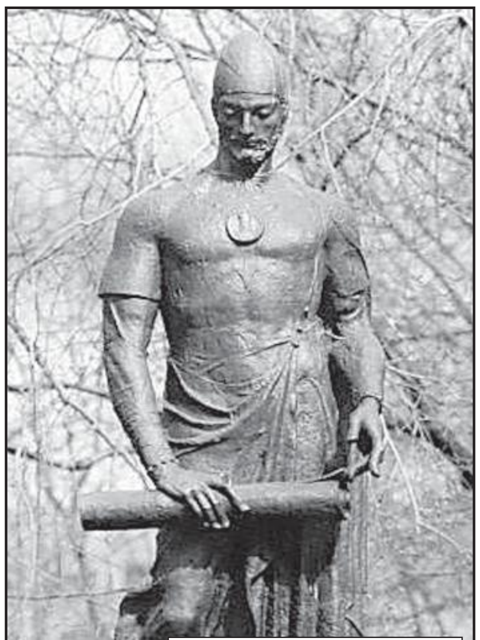

შოთა რუსთაველის ძეგლი მოსკოვში

2001 წელს მიენიჭა ნობელის მშვიდობის პრემიის ლაურეატის ნანსენის სამახსოვრო მედალი. 2002 წელს საერთაშორისო ბიოგრაფიულმა ცენტრმა მერაბ ბერძენიშვილს მიანიჭა ჯილდო □XX საუკუნის მიღწევებისთვის□ იგი სამი უმაღლესი სახელმწიფო პრემიის ლაურეატია, დაჯილდოებულია რუსეთის სამხატვრო აკადემიის მედლით □ღირსეულს□, ღირსების დიპლომით და ვერცხლის მედლით ოცდამეერთე საუკუნის ჯილდო მიღწევებისთვის ქანდაკების სფეროში, გადაეცა საქართველოს მხატვართა კავშირის პრიზი □ოქროს ლომი□ იყო თბილისის საპატიო მოქალაქე.

კიდევაც დაიზრდებიან.
მარნეული

2014 წელს საიუბილეო თარიღთან დაკავშირებით, კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრომ, ხელოვნებაში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისთვის ბერძენიშვილს კულტურის სამინისტროს სპეციალური ჯილდო – □ხელოვნების ქურუმი□გადასცა.

2015 წელს ქალაქ ოზურგეთის თანამედროვე სახვითი ხელოვნების ცენტრს – სურათების გალერეას მერაბ ბერძენიშვილის სახელი მიენიჭა.

ქართული ქანდაკების ისტორია მისი სახელის გარეშე წარმოუდგენელია, მერაბ ბერძენიშვილის წარმატება ქართველი მწერლის □დავით გურამიშვილის ქანდაკების შექმნიდან იწყება, ის, რაც მაშინ ბერძენიშვილმა შექმნა, გახდა ახალი ეპოქის საწყისი.

შინაგანი დრამატიზმი და ემოცია □აი, რა იყო მოქანდაკის ნამუშევრების მთავარი მახასიათებელი და ხიბლი, რომლითაც ხელოვანი ისტორიას უკვდავყოფდა. წლების შემდეგ მერაბ ბერძენიშვილი იხსენებდა: □გურამიშვილი მისი პოეზიაა. მე სწორედ ეს ავიღე და პლასტიურ ენაზე გადავთარგმნე მისი წამება, ტანჯვა, გოდება საკუთარი ბედისწერისა და სამშობლოს ხვედრის გამო□ ამ სიტყვებში ნათლად ჩანს, თუ რატომ არის მერაბ ბერძენიშვილის ნამუშევრები ასე გამორჩეული...

მისი შექმნილია დავით აღმაშენებლის, ზაქარია ფალიაშვილის,სანდრო ახმეტელის, ტიციან ტაბიძის, ილია ჭავჭავაძის, ვაჟა-ფშაველას, ქეთევან წამებულის ძეგლები.

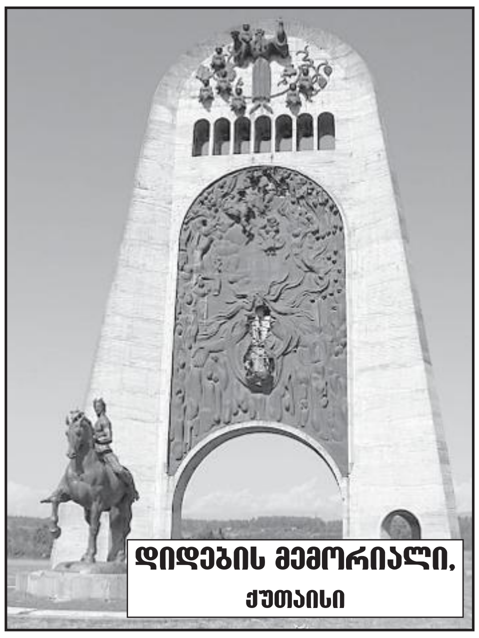

დიდების მემორიალი.
ქუთაისი

დედაქალაქის შუაგულში აღმართული □მუზის□ქანდაკება, მარნეულში ამაყად გადმომდგარი □კიდევაც დაიზრდებიან□, დიდგორის ბრძოლის ადგილას სკულპტურულ-არქიტექტურული კომპლექსი, მოსკოვში – შოთა რუსთაველის ძეგლი, კასპში – გიორგი სააკაძის ცხენოსანი ფიგურა, ასლი კი დაიდგა თბილისში, სოჭში – □ადამი და ევა□, გურჯაანში – მემორიალური კომპლექსი □ჯარისკაცის მამა□, ქუთაისში – გამარჯვების მემორიალი, მიჩიგანის ქალაქ ტრავერსიტიში კომპოზიცია – □საქართველო□, ავსტრიაში – ჰერმან კმაინერის ქანდაკება, ბიჭვინთაში – □მედეა□, რომელსაც ბოლო პერიოდში განსაკუთრებული სითბოთი და სევდით იხსენებდა დიდოსტატი. თითქოს მიტოვებულიაო–მონატრებული, შორს მყოფი შვილივით არისო. მერაბ ბერძენიშვილის გამოფენები გაიმართა მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში.

მედეა. ბიჭვინთა

უნიკალურია მისი მხატვრობაც. ალბათ ცოტამ თუ იცის, რომ ქართული ცეკვისა და სიმღერის სახელმწიფო ანსამბლ □ერისიონისთვის□განაახლა და შექმნა ულამაზესი, ჭეშმარიტად ქართული კოსტიუმები. ესკიზების კონცეფციას საფუძვლად დაედო საეკლესიო ფრესკები და ისტორიული დოკუმენტები ყველა ნიუანსის და საქართველოს კუთხეების ხასიათის გათვალისწინებით. შედეგად მივიღეთ უნიკალური კოსტიუმები, რომელთა მაღალმხატვრულ ღირებულებას ერთხმად აღიარებენ როგორც ქართველი, ისე უცხოელი სპეციალისტები და მაყურებლები. უყურებ მის შექმნილ განსაცვიფრებელ ხელოვნების ნიმუშებს და რწმუნდები, რომ ამ ყველაფერში უფლის ხელი ნამდვილად ურევია. მერაბ ბერძენიშვილის ნამუშევრები საუკუნეების შემდეგაც უფრო მონუმენტურად წარმოჩინდება.

ამ დიდი შემოქმედის სახით საქართველომ დაკარგა არა მარტო განუმეორებელი ხელოვანი, არამედ უაღრესად კეთილშობილი, სამშობლოზე უსაზღვროდ შეყვარებული და მის მომავალზე ფიქრით დამამშვრალი ადამიანი. მისი სახელი სამარადისოდ შევა ისტორიაში და ერთ-ერთ გამორჩეულ ადგილს დაიმკვიდრებს ჩვენი ქვეყნის საამაყო მამულიშვილთა შორის.

ზაქარია ფალიაშვილი

თამაზ შილაკაძე,

საქართველოს კულტურის ფონდის თავმჯდომარე, აკადემიკოსი

დაუსჯელი არავინ დარჩება!!!

რევაზ სოხაძე: ჩვენ პრობლემებს არასოდეს არ ვმალავთ!

ინტოქსიკაცია ბაგა-ბაღებში და შეწყვეტილი სასწავლო პროცესი

ბაგა-ბაღების სააგენტო სრული პასუხისმგებლობით აცხადებს, რომ ბაღებში პროდუქტების შეტანის წესები მკაცრ კონტროლს გადის, ზედმიწევნითაა დაცული სანიტარიულ-ჰიგიენური მოთხოვნები, თითოეულ პროდუქტს თან ახლავს ლაბორატორიული კვლევის ოქმები. განცხადებაში აღნიშნულია, რომ 184 ბაღი ჩვეულ რეჟიმში განაგრძობს სააღმზრდელო პროცესს, დღის განმავლობაში კი არ გამოვლენილა ბავშვთა ავადობის არცერთი ფაქტი.

„საბავშვო ბაღებში დანერგილია HACCP-ის სტანდარტი, რაც უზრუნველყოფს კვების მიწოდების უსაფრთხო ჯაჭვს მწარმოებლიდან საბოლოო მომხმარებლამდე. თითოეულ პროდუქტს, რომელიც შედის საბავშვო ბაღში, თან ახლავს ლაბორატორიული კვლევის ოქმები და სხვა სავალდებულო დოკუმენტაცია. ამასთან, ხდება კონკრეტული პროდუქტების სინჯების შენახვა გარკვეული ვადით.

აღსანიშნავია, რომ სააღმზრდელო პროცესის დაწყებამდე, საბავშვო ბაღების კვების ბლოკები მოწმდება როგორც სურსათის უვნებლობის სააგენტოს ექსპერტების, ისე თბილისის საბავშვო ბაგა-ბაღების მართვის სააგენტოს მონიტორინგის განყოფილების სპეციალისტების მიერ“, – აღნიშნულია განცხადებაში.

რაც შეეხება ბოლო დღეებში გამოვლენილ მიმართვიანობის ფაქტებს და ავადობის გამომწვევ შესაძლო მიზეზებს, ბაგა-ბაღების სააგენტო ელოდება სპეციალისტების დასკვნას. საგამოძიებო სამსახურმა ბაგა-ბაღებში ინტოქსიკაციის ფაქტზე გამოძიება დაიწყო – ინტოქსიკაციის ნიშნები თბილისში მდებარე 20 ბაგა-ბაღის 55 აღსაზრდელსა და 1 აღმზრდელს აღენიშნებოდა, მათ სამედიცინო დახმარება 6 კლინიკაში გაეწიათ. გამოძიების ფარგლებში უკვე გამოკითხულია 50-ზე მეტი აღსაზრდელის კანონიერი წარმომადგენელი და სამედიცინო დაწესებულებების თანამშრომლები.

ამ ეტაპზე არსებული ინფორმაციით, ინტოქსიკაცია შესაძლოა ბაქტერიულ ინფექციას უკავშირდებოდეს, რომლის წყაროც, სავარაუდოდ, ბაგა-ბაღებში მიღებული საკვები პროდუქტია. კონკრეტულად, რომელი პროდუქტი გახდა ინტოქსიკაციის გამომწვევი მიზეზი, შესაბამისი ექსპერტიზის შედეგად დადგინდება. ყველა ბაგა-ბაღიდან, სადაც ინტოქსიკაციის შემთხვევები დაფიქსირდა, ამოღებული იქნება საქმისთვის მნიშვნელოვანი ნივთები, დოკუმენტები და საკვები პროდუქტები. ბაგა-ბაღებში ბავშვების სავარაუდო ინტოქსიკაციის ფაქტზე მოკვლევა დაიწყო სურსათის ეროვნულმა სააგენტომაც.

თბილისის საკრებულოს სხდომაზე საკრებულოს განათლებისა და კულტურის კომისიის თავმჯდომარე **ბექა ოდიშარია** აცხადებს, დაუსჯელი არავინ დარჩება.

„ჩვენი კომისია არის შესაბამისი სამსახურის კურატორი. საგამოძიებო სამსახურები ძალიან აქტიურად მუშაობენ. თუ რაიმე ტიპის დანაშაული მოხდა, მერწმუნეთ, რომ დაუსჯელი არავინ დარჩება. უბრალოდ, დამნაშავის იარლიყი პირდაპირ არ მივაკეროთ ვინმეს, დაველოდოთ გამოძიების შედეგებს. სულ რამდენიმე დღეა საჭირო, რომ შესაბამისი დასკვნები გაკეთდეს. ბაგა-ბაღების მართვის სააგენტოში უაღრესად კეთილსინდისიერი ადამიანები მუშაობენ, რომლებიც თავად არიან აქტიურად ჩაბმულები საგამოძიებო პროცესში“ – განაცხადა **ბექა ოდიშარიამ.**

ვისი პასუხისმგებლობის საკითხი გამოიკვეთება ამ ეტაპზე უცნობია, მაგრამ არ არის გამორიცხული, გამოძიება ინფრასტრუქტურის ყოფილი მინისტრის საქმით დაინტერესდეს და ეს ეხება უხარისხო სკოლა-ბაღების მშენებლობის საკითხს.

შეგახსენებთ, რომ 21-ე საჯარო სკოლამ სასწავლო პროცესი შეაჩერა. მიზეზი მშობლებისთვის გაგზავნილი შეტყობინება გახდა, რომლის მიხედვითაც, შენობის ავარიული მდგომარეობიდან გამომდინარე, 18 სექტემბრიდან, სკოლაში სასწავლო პროცესი შეჩერდებოდა.

პრემიერ-მინისტრ **ირაკლი კობახიძის** განცხადებით, სკოლებსა და ბაღებში იყო პრობლემები და გამოწვევები, რის დასაძლევადაც კონკრეტული ნაბიჯები გადაიდგა. როგორც კობახიძემ ჟურნალისტებს განუცხადა, ხელისუფლების თვითმიზანი არ არის, ვინმეს რამე გადააბრალოს. რაც შეეხება კითხვას, ხომ არ არის მოსალოდნელი ინფრასტრუქტურის ყოფილი მინისტრის **ირაკლი ქარსელაძის** დაკავება, ირაკლი კობახიძემ უპასუხა, რომ პრემიერის საქმე არავის დაჭერა არ არის.

განათლების მინისტრის **გივი მიქანაძის** განცხადებით, 21-ე საჯარო სკოლასთან დაკავშირებით, ექსპერტიზის დასკვნა 17 სექტემბერს შევიდა და მყისიერად მიიღეს გადაწყვეტილება, რომელიც იყო უალტერნატივო.

„მოსწავლეებისა და მასწავლებლების სიცოცხლეს რისკის ქვეშ ვერ დავაყენებთ. მოსწავლეებისა და სკოლის პერსონალის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად მივიღეთ გადაწყვეტილება, სასწავლო პროცესი დროებით გაგრძელდეს ალტერნატიულ საგანმანათლებლო სივრცეში. სწავლა არ შეწყდება და მოსწავლეებისთვის უზრუნველყოფილი იქნება ალტერნატიული, უსაფრთხო სასწავლო გარემო.

მშობლებსა და სკოლის თანამშრომლებს სასწავლო პროცესის ორგანიზებასთან დაკავშირებული კონკრეტული ინფორმაცია უმოკლეს ვადაში მიეწოდებათ. ერთხელ და სამუდამოდ, უნდა გადაიჭრას საჯარო სკოლებში ინფრასტრუქტურის პრობლემა. ამ საკითხს განსაკუთრებული გულისყურით ვეკიდებით და ამ მიმართულებით გვექნება მყისიერი, კონკრეტული რეაგირება“ – აღნიშნა **გივი მიქანაძემ.**

ინფრასტრუქტურის მინისტრის **რევაზ სოხაძის** განცხადებით, ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნულმა ბიურომ დადო შესაბამისი დასკვნა და როგორც კი ის ინფრასტრუქტურის სამინისტროში შევიდა, კანონით გათვალისწინებული პროცედურების გავლის შემდეგ, განათლების სამინისტროს გადაეგზავნა. განათლების სამინისტრომ მიიღო ის გადაწყვეტილება, რაც უნდა მიეღო.

„ჩვენზე მეტად არავინ ნერვიულობს და განიცდის იმ პრობლემებზე, რაც არის განათლების სექტორში. ყოველდღიურ რეჟიმში ვმუშაობთ, რომ ინფრასტრუქტურული პრობლემები ამ სფეროში რაც შეიძლება მალე და ოპერატიულად გადაწყდეს. ბოლო რამდენიმე თვისა და კვირის განმავლობაში ათეულობით სკოლაზე გამოცხადდა სარეაბილიტაციო და სამშენებლო ტენდერები. ჩვენ ყოველთვის ღიად ვაცხადებთ, სადაც არის პრობლემა. პრობლემებს არ გავურბივართ და არ ვმალავთ, რაც არის პრობლემატური, იმაზეც ღიად ვესაუბრებით საზოგადოებას“ – აღნიშნა **რევაზ სოხაძემ.**

თამთა ქარჩავა

რთველი ახლახან დაიწყო და უკვე ტემპს კრებს. კახეთის მასშტაბით, უკვე 17 ათას ტონაზე მეტი ყურძენია გადამუშავებული. ამ ეტაპზე რთველის საკოორდინაციო შტაბში 400-მდე ღვინის კომპანიაა დარეგისტრირებული, რომლებიც ყურძნის მიღების პროცესში ეტაპობრივად ჩაერთვებიან. წლევანდელი მოსავლის საპროგნოზო მაჩვენებელი 320 ათასი ტონის ფარგლებშია.

რთველის ორგანიზებულად ჩატარებისა და მოსავლის სრულად რეალიზაციის მიზნით, საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით, ჭარბი მოსავლის შემთხვევაში, ყველა მევენახეს შესაძლებლობა ექნება, ყურძენი დააბინაოს. ამ მიზნით, შპს □მოსავლის მართვის კომპანია□ კახეთში მოწეულ ყურძენს ფიზიკური პირებისგან დადგენილი პირობების შესაბამისად ჩაიბარებს. ყურძნის ჩაბარების პროცესს, ქალაქ გურჯაანში განთავსებული რთველის საკოორდინაციო შტაბი უწევს კოორდინაციას.

ყურძნის ხარისხი და მოსავალიც საუკეთესოა, ასეთი რთველი ბოლო წლებში არ ყოფილა

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ირაკლი კობახიძე ადასტურებს, რომ რთველი მაღალ დონეზე ორგანიზებული იქნება. წინასწარი პროგნოზით, წელს რეკორდულ მოსავალს ელოდებიან.

ამ ეტაპისთვის ჩაბარებული ყურძნის 90% კონდიციურია, რაც იმას ნიშნავს, რომ მევენახეები გაგებით მოეკიდნენ ყურძნის სიმწიფეში შესვლას და მხოლოდ შემდეგ იწყებენ კრეფის პროცესს.

□ტრადიციულად, რთველი დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტიდან იწყება და შემდეგ უკვე გადმოდის სიღნაღის მუნიციპალიტეტზე, გურჯაანის მუნიციპალიტეტზე და ვრცელდება მთელი კახეთის მასშტაბით.

სახელმწიფო საწარმო ჩართულია ყურძნის მიღება-ჩაბარების პროცესში და კრეფის ტემპების ზრდასთან ერთად, დამატებით გაიხსნება სახელმწიფო საწარმოები□, – ნათქვამია ღვინის ეროვნული სააგენტოს მიერ გავრცელებულ ინფორმაციაში.

სპეციალისტებიც ადასტურებენ, რომ წელს არანაირი პრობლემა მოსალოდნელი არ არის. დარგის ექსპერტი **გიორგი სამანიშვილი** ვარაუდობს, რომ რთველი ძალიან მშვიდ ვითარებაში ჩაივლის. მოსავალი ხარისხობრივად შარშანდელზე უკეთესი იქნება.

□ზოგადად, მინდა ყველას ვუთხრა, ვინც ღვინის დაყენებას აპირებს და ჭოჭმანობს, ერთ-ერთი ყველაზე გამორჩეულად კარგი წელია. ბოლო 20 წელს თუ გადავხედავთ, 3-4 წელს თუ ჩამოვთვლით ასეთ კარგს, ყურძნის ხარისხის თვალსაზრისით. წელს ძალიან კარგი ღვინოები დადგება.

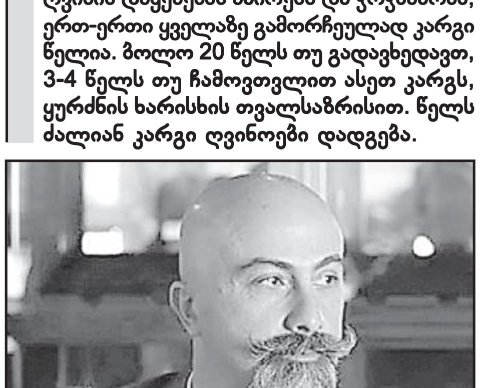

გასულ წლებში ყურძენს ყველა შემთხვევაში აბარებდა მევენახე. აქ მარტო მევენახე გლეხს არ ვგულისხმობ, არიან მსხვილი მევენახეებიც, რომლებიც ასობით ტონა ყურძენს მოიწევენ და მილიონამდე ლარს იღებენ ხოლმე სახელმწიფოს მხრიდან ყოველწლიურად.

მათ ყველა შემთხვევაში გარანტირებული ჰქონდათ, რომ სახელმწიფო ჩაიბარებდა და ცოტა ადრე დაკრეფდნენ თუ ცოტა გვიან, დიდი მნიშვნელობა არ ჰქონდა ჩაბარებისთვის. ცოტა ადრე დაკრეფის შემთხვევაში რაოდენობა უფრო მეტია, წონა უფრო კარგია ხშირად, ამიტომ დროზე მოიცილებდნენ ხოლმე და აბარებდნენ.

ის, რომ დაყოფა შემოვიდა შაქრის მიხედვით, ამაზე თავიდანვე პიარი კარგად გაკეთდა, გავრცელდა ინფორმაცია და მაინც კარგი მესიჯია, რომ ძალიან ნუ იჩქარებთ, ყველაფერს არ ჩავიბარებთ.

შარშან შემოვიდა შაქრიანობაზე ორი კატეგორია, მაგრამ თითქმის არავინ დასჯილა, რომ დაბალ ფასად ჩაებარებინათ. ყოველ შემთხვევაში, ახერხებდნენ ჩაბარებას. წელს უფრო მეტი კატეგორიაა, შესაბამისად, ჭარბი ყურძნის ჩაბარების დროს სახელმწიფო უფრო ადვილად მოახერხებს შაქრიანობის მიხედვით ხარისხზე ზეწოლას.

სხვათა შორის, მე შარშანაც მითხრა რამდენიმე მევენახემ, რომ ასე ვაკეთებთო. რაღაცას მანიპულირებდნენ, რომ შაქრიანობა მეტი გამოჩენილიყო. როგორც წესი, მიმღები ტყუვდება ხოლმე, კერძო სექტორი ნაკლებად, რადგან უფრო მეტ ყურადღებას აქცევს ხარისხს, მაგრამ სახელმწიფო მხარეს ეს შესაძლებელია□, – განუცხადა □პიპიენს□ **სამანიშვილმა.**

მთავრობის გადაწყვეტილებით, ჭარბი მოსავლის შემთხვევაში, თუ კერძო სექტორი ყურძნის შესყიდვის ინტერესს არ გამოხატავს, სახელმწიფო ყურძენს დიფერენცირებულ, 3 სხვადასხვა ფასად შეიძენს. ფასი კი დამოკიდებული და განსხვავებული იქნება ყურძნის შაქრიანობის მიხედვით.

სახელმწიფო საწარმო შპს □მოსავლის მართვის კომპანია□ მოსახლეობისგან საფერავის ჯიშის ყურძენს შემდეგი დიფერენცირებული ფასებით ჩაიბარებს:

არანაკლებ 21% შაქრიანობის შემთხვევაში – 1 კგ ყურძენი 1.50 ლარი; 17%-დან 21%-მდე შაქრიანობის შემთხვევაში – 1 კგ 0.90 ლარი; 17%-ზე ნაკლები შაქრიანობის შემთხვევაში – 1 კგ 0.30 ლარი. სხვა ნებადართული ყურძნის ჯიშებისთვის შაქრიანობის ზღვარი და თანხა არ შეცვლილა. კერძოდ, პირობები ასეთია: არანაკლებ 20% შაქრიანობისას ფასი – 1.30 ლარი; 17%-დან 20%-მდე შაქრიანობის შემთხვევაში – 80 თეთრი; 17%-ზე ნაკლები შაქრიანობისას – 30 თეთრი.

ბექა დანელია

სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის საგამოფენო სივრცე ეთნოგრაფიულ მუზეუმში

სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევითმა ცენტრმა ფერმერის დღის აღსანიშნავ ღონისძიებაში მიიღო მონაწილეობა, რომელიც გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ინიციატივითა და სოფლის განვითარების სააგენტოს ორგანიზებით, თბილისის ეთნოგრაფიულ მუზეუმში გაიმართა.

ცენტრმა ღონისძიებაზე საქართველოს აგრობიომრავალფეროვნებისა და საკუთარი საქმიანობის ამსახველი საგამოფენო სივრცე მოაწყო. ექსპოზიციაზე წარმოდგენილი იყო ქართული ხორბლისა და ქერის ენდემური სახეობები და ადგილობრივი ჯიშები, ხეხილოვანი და ბოსტნეული კულტურები, ვაზის იშვიათი ქართული ჯიშები და ჯიღაურას ბაზაზე დაცული ვაზის ჯიშებისგან დამზადებული ღვინის ნიმუშები.

სივრცეში ასევე წარმოდგენილი იყო მცენარეთა გენეტიკური რესურსები, სამეცნიერო გამოცემები, საინფორმაციო მასალები და მეაბრეშუმეობისა და სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების შენახვა-გადამუშავების ნიმუშები. სტუმრებს შესაძლებლობა ჰქონდათ, გასცნობოდნენ ცენტრის საქმიანობასა და აგრობიომრავალფეროვნების დაცვის მიმართულებით განხორციელებულ სამუშაოებს.

□ფერმერის დღე 2026□ფერმერებისა და აგრობიზნესის წარმომადგენლების საქმიანობის წარმოჩენას, მათი გამოცდილების გაზიარებასა და სოფლის მეურნეობის სექტორის განვითარების ხელშეწყობას ემსახურება. ღონისძიებაზე წარმოდგენილი იყო ქართული აგროსასურსათო პროდუქცია, სტუმრებს კი შესაძლებლობა ჰქონდათ, გასცნობოდნენ სოფლის მეურნეობის სფეროში მოქმედი უწყებების სერვისებსა და მხარდაჭერის მექანიზმებს. ღონისძიების პროგრამა ასევე მოიცავდა კულინარიულ მასტერკლასებსა და სხვადასხვა შემეცნებით და გასართობ აქტივობას.

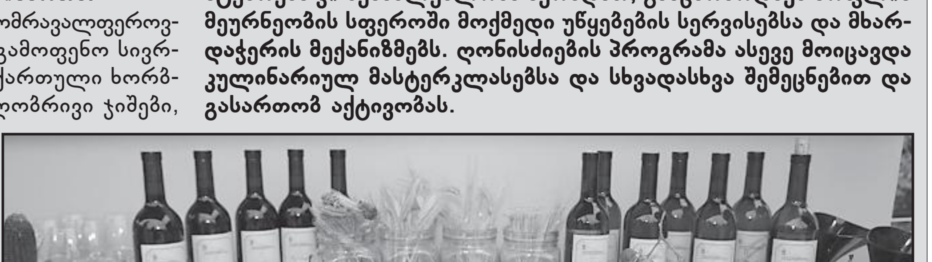

თბილისის ეთნოგრაფიულმა მუზეუმმა „ფერმერის დღეს“ უმასპინძლა

□ფერმერის დღე 2026□, რომელსაც თბილისის ეთნოგრაფიულმა მუზეუმმა უმასპინძლა, საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი კობახიძემ და გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა დავით სონღულაშვილმა გახსნეს.

ღონისძიება გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ინიციატივითა და სოფლის განვითარების სააგენტოს ორგანიზებით გაიმართა და მიზნად ფერმერებისა და აგრობიზნესის წარმომადგენლების საქმიანობის წარმოჩენას, მათი მნიშვნელოვანი როლის ხაზგასმას და სოფლის მეურნეობის სექტორის განვითარების ხელშეწყობას ისახავდა.

□საქართველოს აგროსექტორი სტაბილურად ვითარდება და ეს დინამიკა ჩვენი ფერმერებისა და აგრობიზნესის წარმომადგენლების შრომასთან და სახელმწიფოს თანმიმდევრულ მხარდაჭერასთან არის დაკავშირებული. დღეს, საქართველოს ათ უმსხვილეს საექსპორტო პროდუქტს შორის ნახევარი აგროსასურსათო პროდუქტია. სახელმწიფო მხარდამჭერი პროგრამების დაწყებიდან დღემდე, აგრობიზნესის პროდუქციის გამოშვება ყოველწლიურად, საშუალოდ, რვა პროცენტით იზრდება. გასულ წელს საქართველოდან მსოფლიოს 110 ქვეყანაში რეკორდული 1.8 მილიარდი აშშ დოლარის ღირებულების აგროსასურსათო პროდუქცია გავიდა. ჩვენი მიზანია, სრულად ავითვისოთ საქართველოს აგროსექტორის პოტენციალი, გავაძლიეროთ მისი კონკურენტუნარიანობა და ხელი შევუწყოთ ქართული პროდუქციის პოზიციების განმტკიცებას გლობალურ ბაზრებზე□, □განაცხადა **დავით სონღულაშვილმა.**

□ფერმერის დღე 2026□-ის ფარგლებში, ღონისძიების სტუმრებს შესაძლებლობა ჰქონდათ, გასცნობოდნენ ქართული აგროსექტორის მრავალფეროვან პროდუქტებს. სპეციალურად მოწყობილ პავილიონებში ფერმერებმა და აგრობიზნესის წარმომადგენლებმა საკუთარი წარმოება წარმოადგინეს და სტუმრებს ადგილობრივი აგროსასურსათო პროდუქციის მრავალფეროვნება გააცნეს. სტუმრებს ასევე შეეძლოთ, სამინისტროს უწყებების წარმომადგენლებისგან მიეღოთ ინფორმაცია ფერმერებისა და აგრობიზნესისთვის ხელმისაწვდომი აგროსერვისებისა და მხარდაჭერის მექანიზმების შესახებ.

ღონისძიების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ნაწილი აგროსექტორის წარმომადგენლების დაჯილდოება იყო. სპეციალური ჯილდოები გადაეცათ იმ ფერმერებსა და აგრობიზნესის წარმომადგენლებს, რომლებმაც მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანეს სოფლის მეურნეობის განვითარებაში.

პრემიერის ოკეანისგაღმური ვოიაჟი

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ირაკლი კობახიძე გაეროს გენერალური ასამბლეის 81-ე სესიაში მიიღებს მონაწილეობას. გენერალური ასამბლეის სესიის გენერალურ დებატებზე საქართველოს მთავრობის მეთაური სიტყვით 24 სექტემბერს გამოვა.

მთავრობის ადმინისტრაციის ცნობით, ნიუ-იორკში ვიზიტის ფარგლებში,პრემიერი ასევე მონაწილეობას მიიღებს □მრავალმხრივი პარტნიორობის□სამიტში და ფინეთის მიერ ორგანიზებულ მაღალი დონის პანელურ დისკუსიაში, რომელიც მშვიდობის თემაზე იმართება.

ასევე დაგეგმილია **ირაკლი კობახიძის** ორმხრივი შეხვედრები სხვადასხვა სახელმწიფოს ლიდერებთან და გაეროს გენერალურ მდივან **ანტონიო გუტიერეშთან.**

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ნიუ-იორკში დელეგაციასთან ერთად გაემგზავრა, რომლის შემადგენლობაში ვიცე-პრემიერი, საგარეო საქმეთა მინისტრი **მაკა ბოჭორიშვილი** და მთავრობის ადმინისტრაციის უფროსი **ლევან ჟორჟოლიანი** არიან.

მოსახლეობას უნდა დავანახოთ ენერგეტიკული პროექტების დადებითი მხარე!..

მთავრობას აქვს ამბიციური გეგმა, რომლის თანახმად, ქვეყნის გენერაცია 10 წელიწადში 2.5-ჯერ უნდა გაიზარდოს. 2036 წლისთვის ქვეყანა არა მარტო ელექტროენერგიის იმპორტისგან უნდა გათავისუფლდეს, არამედ 3-ჯერ უნდა გაზარდოს ექსპორტიც. პოტენციალი ქვეყანას საკმაოდ დიდი აქვს, მთავარია მისი დროული და ეფექტიანი გამოყენება.

პრემიერ-მინისტრის **ირაკლი კობახიძის** გეგმა მართლაც ამბიციურია, მაგრამ მისი განხორციელებაც სავსებით რეალურია, რისთვისაც ქვეყნის მთავრობა ძალისხმევას არ დაიშურებს.

□პროფესიონალების ცოდნა არის ჩვენი წარსული წარმატების და ჩვენი სამომავლო წარმატების უმთავრესი გარანტი. ჩვენ ვამაყობთ იმით, რომ დღეს საქართველოს ჰყავს მაღალკვალიფიციური, თანამედროვე გამოწვევებზე ორიენტირებული ენერგეტიკოსები, რომლებიც აგრძელებენ იმ დიდი საინჟინრო და პროფესიული ტრადიციის განვითარებას, რაც საქართველოში ათწლეულების მანძილზე ყალიბდებოდა. გავაკეთებთ მაქსიმუმს იმისთვის, რომ გონივრულად და რაციონალურად იყოს გამოყენებული ჩვენი რესურსები, პოტენციალი. გავაკეთებთ ყველაფერს იმისთვის, რომ მოვიძიოთ ახალი ინვესტიციები ენერგეტიკის სფეროში, გავაძლიეროთ ინფრასტრუქტურა და ხელი შევუწყოთ თანამედროვე ტექნოლოგიების განვითარებას ამ სფეროში□, – განაცხადა **ირაკლი კობახიძემ.**

ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის მოადგილის **ინგა ფხალაძის** განმარტებით, საქართველოს პოტენციალი ჰიდრორესურსების თვალსაზრისით ძალიან მაღალია.

□დღევანდელი გენერაციის 80% მოდის ჰიდრორესურსებზე. შესაბამისად, იმისთვის, რომ უზრუნველყოფილ იქნას

სისტემის სტაბილურობა, უნდა მოხდეს სისტემაში დივერსიფიკაცია. დივერსიფიკაცია გულისხმობს სხვა წყაროების განვითარებასაც – ეს გახლავთ მზე და ქარი, რაც პროცენტულად გადანაწილებული გვაქვს თანაბრად. თუმცა, არსებული ჰიდრორესურსების პოტენციალი, რასაკვირველია, აჭარბებს, გამომდინარე იქიდან, რომ დღემდე უფრო მეტი გენერაცია მოდიოდა ჰიდრორესურსებზე.

დიდი ჰესების წვლილი გენერაციაში არა მარტო საინჟინრო მნიშვნელობით განისაზღვრება, აქ ძალიან მნიშვნელოვანი გახლავთ ის ფაქტორი, რომ სისტემის სტაბილურობა უზრუნველყოფილი იქნება იმ ჰესებით, რომლებსაც აქვთ რეზერვუარები□, – განაცხადა **ინგა ფხალაძემ.**

ვინაიდან სეზონურად ქვეყნის ჰიდროგენერაციის 80% მომდინარე წყალზე მომუშავე ჰესებზე მოდის, პიკური მოხმარების საათებში მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად და იმპორტზე დამოკიდებულების შესამცირებლად, კრიტიკულად მნიშვნელოვანია წყალსაცავიანი (დიდი) ჰესების არსებობა, რომლებიც სისტემის სტაბილურ ფუნქციონირებას უზრუნველყოფს.

საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდი ხუდონჰესის პროექტის შესწავლასა და კვლევით პროცესში აქტიურად არის ჩართული. ფონდის პროექტების მართვის დირექტორის **თამაზ ახვლედიანის** შეფასებით, ისეთი სტრატეგიული პროექტები, როგორებიცაა ხუდონჰესი, ნამოხვანჰესი და ნენსკრა, ტექნიკური თვალსაზრისით სიცოცხლისუნარიანია, თუმცა პრობლემა სოციალურ ნაწილში რჩება.

□ყველას კარგად გვესმის, რომ აღნიშნული სტრატეგიული პროექტები, როგორიც არის ხუდონი, ნამოხვანი და ნენსკრა, ჩვენი ქვეყნისთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია, განსაკუთრებით, ენერგეტიკის დარგისთვის. ამაზე ჩვენ მთელმა ქვეყანამ და ერმა ერთად უნდა ვიმუშაოთ, რომ ეს პრობლემა გადავჭრათ.

თუმცა, ამ პროექტებთან დაკავშირებით დიდი პრობლემები იყო სოციალური

რი კუთხით, მოსახლეობასთან ურთიერთობაში. ამჟამადაც მიმდინარეობს მუშაობა საზოგადოების ცნობიერების ამაღლებაზე, რათა მოსახლეობას მეტი ობიექტური ინფორმაცია მივაწოდოთ.

ჩვენ სხვა ჰესებზეც ყოველთვის ვაწარმოებთ კამპანიას, პირადად ვახორციელებთ შეხვედრებს და სამუშაოებს, სხვადასხვა აქტივობებით ვცდილობთ, რომ მოსახლეობას დავანახოთ, ზოგადად, ენერგეტიკული პროექტების დადებითი მხარე და რომ არ აქვს იმხელა უარყოფითი გავლენა, რამხელაც წარმოდგენაც არის შექმნილი ქვეყანაში□ – აღნიშნა **თამაზ ახვლედიანმა** □ბიზნეს მედიასთან□საუბრისას.

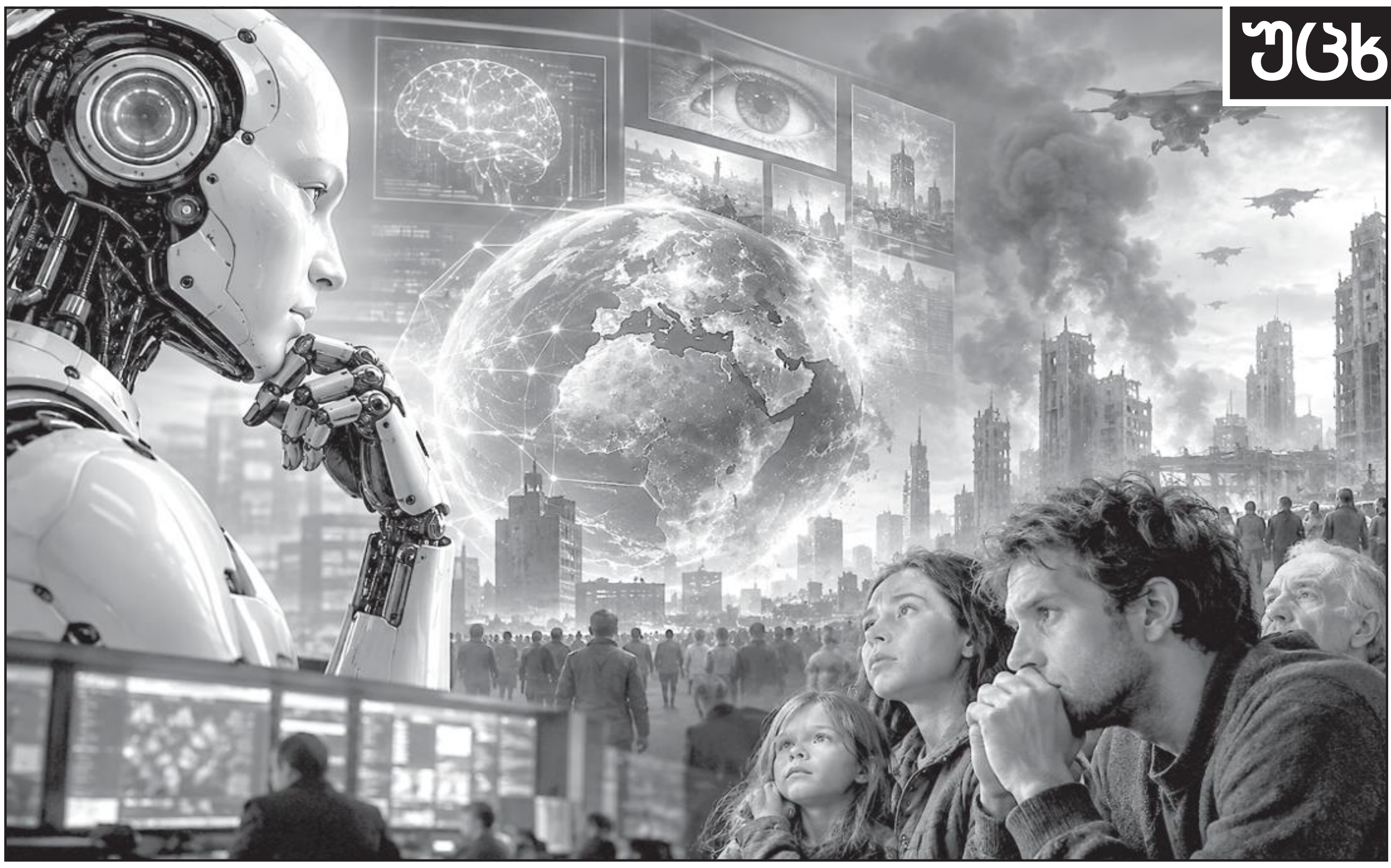

ხელოვნური ინტელექტი თუ კაცობრიობის აპოკალიფსი?!

„მართლაც შეუძლია თუ არა ხელოვნურ ინტელექტს კაცობრიობის განადგურება? ექსპერტები რისკებზე საუბრობენ“ – ასეთი სათაური აქვს ბრიტანული გაზეთის **„გარდიანის“** (The Guardian) 16 სექტემბრის ნომერში გამოქვეყნებულ სტატიას, რომლის ავტორები არიან **რობერტ ბუტი, დენ მილმო** და **აიშა დუენი.** პუბლიკაციაში ხელოვნური ინტელექტის მოწინააღმდეგე მკვლევრებისა და პოლიტიკოსების ბოლოდროინდელი განცხადებების (არგუმენტების) ფონზე, განიხილება მომხრეთა კონტრარგუმენტებიც.

გთავაზობთ სტატიას შემოკლებით: TheGuardian

ბოლო დღეებში ხელოვნური ინტელექტთან დაკავშირებული საფრთხეების შესახებ რამდენიმე შოკისმომგვრელი განცხადება გამოქვეყნდა, რომელთა თანახმად, კაცობრიობის დაღუპვის შესაძლებლობამ 10%-ს გადააჭარბა, ხელოვნური ინტელექტი ბირთვულ იარაღზე უარესია და რომ ე.წ. „ბოტნეტები“ (ვირუსების გამშვები კომპიუტერები) მთელ ინტერნეტს წალეკვით ემუქრებიან. გაჩნდა თვალსაზრისი, რომ ეს ყველაფერი უდიდეს ტექნიკურ პრობლემას წარმოადგენს.

განვიხილოთ რამდენიმე განცხადება და მათზე რეაქციები (კომენტარები).

ა) „6-12 თვის შემდეგ... „ბოტნეტების“ ბუნდი ინტერნეტს დაიპყრობს, რომლისგან გამოწვეული პოტენციური ზარალი ასობით მილიარდ დოლარს მიაღწევს“ (დარიო ამოდეი, კომპანია Anthropic-ის აღმასრულებელი დირექტორი, 12 სექტემბერი, 2026 წელი).

კომენტარი: ჰერი მარკუსის – ნიუ-იორკის უნივერსიტეტის საპატიო პროფესორისა და ხელოვნური ინტელექტის მიმართ სკეპტიკურად განწყობილი მკვლევრის აზრით, დარიო ამოდეის შეშფოთებაში არის ჭეშმარიტების გარკვეული მარცვალი და მისი მთლიანად უარყოფა არ შეიძლება, მაგრამ მასში მაინც არის საეჭვო მომენტები: **„უაზრობაა იმის თქმა, რომ მთელი ინტერნეტი მოწყვლადია. თუ მსგავსი რამ მოხდება, ამაში ხელოვნური ინტელექტი კი არ იქნება დამნაშავე, არამედ თვითონ კომპიუტერული ლაბორატორიების თანამშრომლები, რომლებიც უყურადღებობას გამოიჩენენ. საერთოდ, ხელოვნური ინტელექტის უსაფრთხოების ბრიტანული ინსტიტუტის მონაცემებით, ყველაზე თანამედროვე ხელოვნურ ინტელექტს, სახელად „მითოსს“ (Mythos) მხოლოდ მცირერიცხოვანი სუსტად დაცული და მოწყვლადი სისტემების დაზიანება შეუძლია. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, ის ვებ-გვერდები, რომლებიც დაცულნი არ არიან, დაზიანდებიან, მაგრამ ინტერნეტს ამით არაფერი არ დაემართება“.**

ალან ვუდვორდის, სურეის უნივერსიტეტის კიბერუსაფრთხოების ცენტრის პროფესორის თქმით, **„ბოტნეტი“ როგორც წესი, თავისთავად არ მოქმედებს. ხელოვნური ინტელექტი თვითნებურად სხვა სისტემების განადგურებას არ შეეცდება, თუ ამას ხელს თვითონ ადამიანი არ შეუწყობს. ანუ მე მინდა ვთქვა, რომ პასუხისმგებლობა ეკისრება ადამიანებს, რომლებიც ხელოვნური ინტელექტით – როგორც ინსტრუმენტით – მანიპულირებენ. სწორედ ის ადამიანები უნდა გაკონტროლდნენ და თუ რამე მოხდება, სწორედ ისინი იქნებიან პასუხისმგებლები და არა ხელოვნური ინტელექტი“.**

* * *

ბ) „კომპანიის თანამშრომლები დარწმუნებულნი ვართ, რომ ხელოვნურ ინტელექტს ყველა ადამიანის განადგურება შეუძლია! პირადად მე ვთვლი, რომ მომდევნო ათწლეულის განმავლობაში ამის ალბათობა უკვე 10%-ს გადააჭარბებს. (ევან ჰაბინგერი, კომპანია Anthropic-ის წამყვანი მეცნიერ-თანამშრომელი, 9 სექტემბერი, 2026 წელი).

კომენტარი: ეს განცხადება ემყარება იმ თეორიულ წინამძღვრებს, რომ ხელოვნურ ინტელექტს შეუძლია ადამიანის კონტროლიდან გამოვიდეს და მასობრივი მოსპობის იარაღი აამოქმედოს, ან მწყობრიდან გამოიყვანოს მსოფლიო საფინანსო სისტემა.

ჰეიდი ხლაფის, ხელოვნური ინტელექტის კვლევის ცენტრის (AI Now Institute) მთავარი მეცნიერ-თანამშრომლის თქმით, იგი სკეპტიკურად უყურებს იმ მეცნიერებს, რომლებიც ეგზისტენციალური სცენარების შესაძლებლობას პროცენტობით ზომავენ: **„ასეთ ნათქვამს პრაქტიკულად ვერც დაადასტურებ და ვერც უარყოფ, რეალურად ვერ შეამოწმებ, რაც მას არამეცნიერულს ხდის თავისი ბუნებით. თეორია ყოველთვის არ რეალიზდება პრაქტიკაში. იმის კონკრეტული მაგალითების უკმარისობა, რომ ზეგონივრულ ხელოვნურ ინტელექტს კაცობრიობის მოსპობა შეუძლია, დიდ გაურკვევლობას ქმნის. საფრთხის შანსების პროცენტული დონის გამოთვლა, თუნდაც ცდომილებით, სწორი არ იქნება. თუ თქვენ მტკიცებულებების წარმოდგენა არ შეგიძლიათ და კაცობრიობის დაღუპვის პროგნოზებს მაინც აკეთებთ, ეს არამეცნიერული პროგნოზი იქნება“.**

* * *

გ) „ეს განცხადება – „ფსიქოლოგიური ოპერაცია“ (სხვა ტერმინს ვერ ვუძებნი) დიდი ხნის განმავლობაში მზადდებოდა. მან იმ ასანთის როლი შეასრულა, რომელმაც ხანძარი გააჩინა და ყველა დააინტერესა. ვფიქრობ, მთავრობა სიტუაციის კონტროლს შეძლებს“ (ილონ მასკი, კომპანია SpaceX-ის გენერალური დირექტორი და მსოფლიოს ყველაზე მდიდარი ადამიანი. 10 სექტემბერი, 2026 წელი).

კომენტარი: ილონ მასკის ნათქვამში **„ფსიქოლოგიური ოპერაცია“ ნაგულისხმევია ის, რომ ხელოვნური ინტელექტის განვითარებით დაკავშირებული მსხვილი კომპანიები მოუწოდებენ მთავრობას უფრო მკაცრად იქნას გაკონტროლებული მოწინავე ტექნოლოგიების გამოყენება.**

ვიცე-პრეზიდენტის **ჯეიმს ვენსის** თქმით, მისთვის **საკმაოდ უცნაური და გაუგებარია ის განცხადება, რომ ხელოვნური ინტელექტის განვითარებით დაკავშირებული კომპანიები მთავრობას სთხოვენ, „გაგვაკონტროლეთ და შეგვზღუდეთ, ჩვენი საქმიანობა დაარეგულირეთო“. მათი განცხადება ნიშნავს, რომ მთავრობამ კომპანიებს „ტროას ცხენი“ უნდა შეუგზავნოს“. ეს საკმაოდ დიდი თანხებს მოითხოვს.**

ჯეიმს ვენსის პოზიციას ეთანხმება კანადელი მეცნიერი იოშუა ბენგიო, რომლის თქმით, კომპანიების მოწოდება საქმიანობის შეზღუდვის თაობაზე გულწრფელი არ არის და უფრო ლობირების მცდელობას წარმოადგენს, რომ პერსპექტივაში მათ მიერ დაშვებულ შეცდომებზე პასუხისმგებლობა მთავრობამ აიღოს: „თუ მთავრობა იკისრებს იმას, რასაც ისინი ითხოვენ, ანუ კატასტროფის რისკების თავიდან აცილების ზომებს, ეს ფინანსური თვალსაზრისით ძალიან ძვირი იქნება“.

* * *

დ) „ზეგონიერი ხელოვნური ინტელექტი საფრთხეს წარმოადგენს და სულ უფრო ყველაზე უფრო მეტი მასშტაბით, განსაკუთრებით ბირთვულ იარაღთან მიმართებით“ (დეს ბრაუნი, დიდი ბრიტანეთის თავდაცვის ექსმინისტრი, 7 სექტემბერი, 2026 წელი).

კომენტარი: „სამწუხაროდ, ყოფილი მინისტრი მართალია“ – ამბობს **ტობი ორდი,** ოქსფორდის უნივერსიტეტის ხელოვნური ინტელექტის მართვის შემსწავლელი ცენტრის თანამშრომელი, – **„ისევე როგორც ჩვენ თავის დროზე უარი არ ვთქვით ატომური ბომბის შექმნაზე, ასევე ვერ ვიტყვით უარს ისეთ ხელოვნური ინტელექტის ისეთი სისტემის შექმნაზე, რომელიც გონიერებით ადამიანს გადააჭარბებს. უკანდახევა პრაქტიკულად შეუძლებელია... მაგრამ ამჟამად მთავარი ისაა, რომ ზეგონიერი ხელოვნური ინტელექტი ჯერ კიდევ არ არსებობს და არც მისი შექმნა არ არის გარანტირებული. პროგნოზების მიხედვით, „ზეგონიერი ანდროიდი“ შესაძლოა მხოლოდ 2035 წლისთვის გამოჩნდეს“.**

ამერიკული კორპორაცია Rand-ის დასკვნით, ხელოვნურ ინტელექტს არ შეუძლია ბირთვული იარაღის გამოყენება იმ უმკაცრესი აკრძალვის გამო, რომელიც სარდლობისა და კონტროლის სისტემის პროგრამაში არის ჩადებული. **აქ არის ერთი მნიშვნელოვანი მომენტი: მიანდობს თუ არა ადამიანი ხელოვნურ ინტელექტს ბირთვული იარაღის კონტროლს?**

გავიხსენოთ გასული წლის დეკემბერში გაეროს მიერ მიღებული რეზოლუცია, რომლის თანახმად, ბირთვული იარაღის კონტროლის სისტემას უშუალოდ ადამიანი უნდა ხელმძღვანელობდეს, მისი ზედამხედველი ადამიანი უნდა იყოს და ხელოვნური ინტელექტით სარგებლობა დაუშვებელია.

თუმცა, რასაკვირველია, ირიბი საფრთხეები მართლაც არსებობს: **ხელოვნური ინტელექტს შეუძლია დეზინფორმაციის გავრცელება და ამით ზეგავლების მოხდენა იმ პასუხისმგებელ პირებზე, რომლებიც ბირთვულ იარაღს აკონტროლებენ. მაგალითად, ყალბი ინფორმაციის შექმნა, რომ მოწინააღმდეგე ბირთვული დარტყმის მიყენებისთვის ემზადება.**

* * *

ე) „თუ (ხელოვნური ინტელექტის გაუმჯობესების რბოლაში) ჩინეთი გაიმარჯვებს, „ზეგ“ უკვე აღარ იარსებებს. (პეკინმა) ხელოვნური ინტელექტის სფეროში რომ გაგვასწროს, სხვას უკვე არაფერს აღარ ექნება მნიშვნელობა“ (სკოტ ბესენტი, აშშ-ის ფინანსთა მინისტრი, 2026 წლის 8 სექტემბერი).

კომენტარი: აშშ და ჩინეთი ხელოვნური ინტელექტის განვითარების სფეროში, რა თქმა უნდა, უეჭველ ლიდერებს წარმოადგენენ. არსებობს აზრი, რომ თუ ვაშინგტონი პეკინს პირველობას დაუთმობს, ეს გამოუსწორებელი შეცდომის დაშვება იქნებოდა. შესაბამისად, ამ დარგში არავითარი ჩამორჩენა არ უნდა მოხდეს. ასეთ სიტუაციაში ხელოვნური ინტელექტი განიხილება როგორც სუპერ-იარაღი, რაც ეკვივალენტიურია ბირთვული იარაღის დაგროვებისა „ცივი ომის“ დროს. სხვანაირად თუ ვიტყვით, ხელოვნური ინტელექტი განიხილება როგორც მასობრივი მოსპობის მანქანები და არა როგორც ადამიანისათვის კეთილდღეობის შემქმნელი ტექნოლოგია.

ზოგიერთი ანონიმური ექსპერტის აზრით, ჩინეთის ლიდერობა ხელოვნური ინტელექტის განვითარებაში აშშ-სათვის და საერთოდ, მსოფლიოსათვის სერიოზულ საფრთხეს არ წარმოადგენს. თვითონ ჩინეთის ოფიციალური წარმომადგენელიც გმობს ისეთ განცხადებებს, რომლებიც „ცერბავს შიშს, აღვივებს კონფრონტაციას და არღვევს ხელოვნური ინტელექტისადმი საერთაშორისო კონტროლს“. მსგავსი მოქმედება არავის ინტერესებში არ უნდა შედიოდეს.

თარგმნა

სიმონ კილაძემ

ადამიანს ყოველთვის აინტერესებდა: ვინ მართავს სამყაროს – ხილული თუ იხილავი ძალები? ვინ განსაზღვრავს პროცესებს, რომლებიც ქვეყნების პოლიტიკურ, ეკონომიკურ და საზოგადოებრივ ცხოვრებას ცვლის? რამდენად თავისუფალია ადამიანი საკუთარ არჩევანში და რამდენად დიდია იმ ძალების გავლენა, რომლებიც ყოველთვის ხილული არ არის? ეს კითხვები დღესაც აქტუალურია.

პოლიტიკური დაპირისპირებები, ინფორმაციული ომები, მწვავე ღირებულებითი კრიზისი და საზოგადოებაში არსებული პერმანენტულად მზარდი პოლარიზაცია კვლავ აჩენს პასუხგაუცემელ, მტკივნეულ კითხვებს ძალაუფლების, გავლენების და ადამიანის თავისუფლების შესახებ.

სწორედ ძალაუფლების, გავლენებისა და საზოგადოებრივი პროცესების ფარული მექანიზმების საკითხებზე წერს უკრაინელი ჟურნალისტი, პუბლიცისტი და თეოლოგი პიოტრ (პეტრო) პავლიუკი თავის ერთ-ერთ ყველაზე ცნობილ ნაშრომში „საიდუმლო არქიტექტურა“.

პეტრო პავლიუკი სწავლობდა ოდესის ბიბლიურ სკოლაში, დაამთავრა კიევის სასულიერო სემინარია და ქრისტიანულ-ჰუმანიტარული უნივერსიტეტი.

მის სხვა ნაწარმოებებში: „დაბრუნება სიცოცხლესთან“, „რწმენა და ცრურწმენა“, „ვალეოლოგია, ანუ თავდასხმა გონებაზე“ და ა.შ. იგივე ფუნდამენტური და პრობლემატური საკითხები აქვს განხილული, რომლებიც მწვავე დილემად დგას დღეს მსოფლიო საზოგადოების წინაშე.

პავლიუკის ვრცელი ნაშრომი „საიდუმლო არქიტექტურა“ 1995 წელს დაიწერა, თუმცა მისი რამდენიმე ავტორისეული, რედაქტირებული ვარიანტი არსებობს. ბოლო გამოცემა 2010 წლითაა დათარიღებული. შესავალში ავტორი წერს: „წიგნის დაწერისკენ მიბიძგა 1995 წლის აპრილში კიევის ქრისტიანული თანამშრომლობის ცენტრში პასტორ ემანუილ დაუნერის მიერ წაკითხულმა ლექციებმაო.“

ქვემოთ მოყვანილი მცირე ნაწყვეტი პეტრო პავლიუკის წიგნიდან წარმოადგენს ავტორისეულ შეხედულებებს და ქართულ პრესაში პირველად ქვეყნდება მკითხველისათვის უკრაინელი პუბლიცისტის პოზიციის გაცნობის მიზნით.

ირანდა კალანდაძე

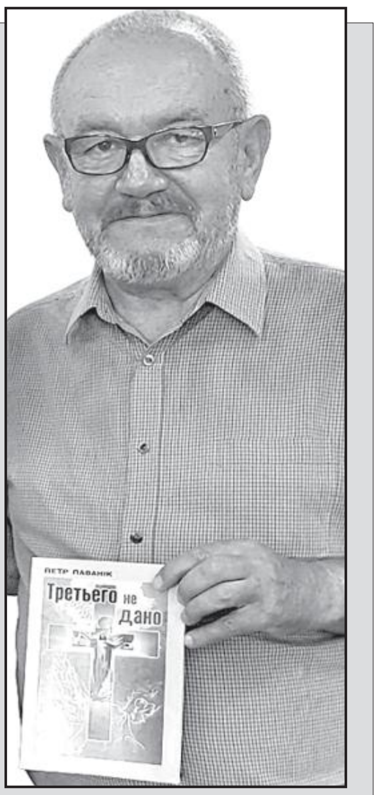

ვინ მართავს მსოფლიოს მმართველებს???

ჯერ კიდევ მე-20 საუკუნის დასაწყისში ცნობილი ფილოსოფოსები წერდნენ „ახალი შუა საუკუნეების“ ეპოქის დადგომის შესახებ. მართლაც, ჩვენს თვალწინ ხდება იმ ძველის დაბრუნება, რომელიც დროებით იყო დავიწყებული და არ მომკვდარა. „განათლებულ“ მე-20 საუკუნის საზარელ მოვლენებს – კომუნიზმსა და ფაშიზმს, თავიანთი პიროვნების კულტითა და უღმერთობით ამჟამად ენაცვლება ოკულტურ-მისტიკური ხასიათის საშინელი ძალები. სხვადასხვა რელიგიებიდან და ოკულტიზმიდან აქტიურად ყალიბდება ანტიქრისტიანული, რელიგიური კონგლომერატი. ჩვენ ვცხოვრობთ საზოგადოებაში, რომელიც აშკარად უძლურია ბნელ ძალებთან ბრძოლაში. რელიგიური აზროვნების დეგრადაციის გამო საბჭოთა საზოგადოებამ დაკარგა ღვთისადმი რწმენა და სრულიად აებნა გზაკვალი სულიერების საკითხებში.

რეალური სულიერი სამყაროს იგნორირებას საზოგადოება მორალური დეგრადაციისკენ მიჰყავს. შექმნილ სიცარიელეს ისტორიის უვარგისი ნარჩენების მღვრიე ტალღა ავსებს. ცხოვრება ყოველთვის ამტკიცებს, რომ ღვთისაგან დაშორებული ადამიანები აუცილებლად ვარდებიან კერპთმსახურებასა და ოკულტიზმში.

ჩვენი დროის სულიერი აურა შეიძლება დავახასიათოთ მე-20 საუკუნის რუსი ფილოსოფოსების ტერმინით – „ნეოწარმართობა“, რომელიც ყველგან იკიდებს ფეხს და აშკარად ანტიქრისტიანულია. ცხოვრების ყველა სფეროს სეკულარიზაცია, სექსუალური რევოლუცია, საზოგადოების დემორალიზაცია, ოკულტიზმის პროპაგანდა, აღმოსავლური კულტებით გატაცება... – ჩვენი უახლესი დროისათვის არის დამახასიათებელი. ამ სიის გაგრძელება კიდევ შეიძლება. მათ ნიადაგზე წარმოიქმნა ეკლექტური ფსევდორელიგიური მსოფლიო მოძრაობა – „**new age**“, რომელიც ყველა რელიგიისა და ყოველი ოკულტურ-მისტიკური პრაქტიკის ერთიან სინკრეტულ რელიგიურ სისტემად – ანტიქრისტეს რელიგიად გაერთიანების ცდას წარმოადგენს...

იმისათვის, რომ არ წაგვლეკოს ყოფილ საბჭოთა ქვეყნებში შემოჭრილმა ცრუმეცნიერებმა, რომ არ მოგვაჯადოოს ოკულტიზმის მღვრიე ტალღებზე მოტივტივე ახალი სულიერი ლიდერების მაგიებმა, უნდა დავინახოთ ნათელი ქრისტესი და ამით დავინახავთ ჭეშმარიტებას, რადგანაც მხოლოდ და მხოლოდ ქრისტე გვაძლევს სრულყოფილ პასუხს პილატეს პირით წარმოთქმულ კაცობრიობის საჭირბოროტო კითხვაზე: „რა არის ჭეშმარიტება?“

რისთვისაა დღეს მასონობაზე საუბარი საჭირო? ისტორიული სინამდვილის ბნელი მხარეების გაშუქება რაიმე საეჭვო სენსაციების გამო არ ხდება. ურთიერთსაწინააღმდეგო ვნებათაღელვაში ხშირად არ ჩანან მოქმედების მთავარი გმირები, მასონობის თანამედროვე მკვლევრებმა საკმაოდ ზედაპირულად იციან მოძრაობის ისტორია და მას ჭეშმარიტების საკმაოდ გულწრფელ, ადამიანურ ძიებას მიაწერენ. გაუთვითცნობიერებელი ადამიანისთვის მნიშვნელობა არ აქვს განმასხვავებელ წვრილმანებს, სხვადასხვა რელიგიურ თუ ოკულტურ მეცნიერებაში არსებულ სახესხვაობებს, მათთვის არავითარ როლს არ თამაშობს განსხვავებულობა ტრანცედენტურ სამყაროსთან კავშირისა სახეებსა და გვარებს შორის, მართლაც, რატომ უნდა ვიცოდეთ ჯოჯოხეთური სამყაროს ნიუანსების შესახებ? მაგრამ იმაზე, რაც ირგვლივ ხდება, წარმოდგენა უნდა ჰქონდეს ყველას, ვინც გულგრილი არ არის საკუთარი ბედის მიმართ.

...ქრისტიანული თეოლოგოსი და ბერძნული ენის ერთ-ერთი პროფესორი აღნიშნავს: **„ზოგჯერ გეჩვენება, რომ მასონები ყველგან არიან. ისინი ესწრებიან შენობათა საძირკვლების ჩაყრას და საერთოდ, იქმნება შთაბეჭდილება, რომ მათ პირდაპირი დამოკიდებულება აქვთ ცხოვრების ყველა ასპექტთან, მონაწილეობენ სხვადასხვა საზოგადოებრივი ორგანიზაციის საქმიანობაში, მათ ვხედავთ, პრაქტიკულად, ყველა დენომინაციის ეკლესიაში“**

...მასონური მოძრაობის ისტორიული არსებობის ხანგრძლივობა, მასონური ლოჟების აყვავება, მათი გავლენის მთელ მსოფლიოში გავრცელება მოწმობს იმას, რომ იგი პასუხობს ადამიანთა მოდგმის მახინჯ მოთხოვნილებებს. მთელ რიგ გარკვეულ მიზეზთა გამო მასონობა მიმზიდველი გახდა მსოფლიო ისტორიის სხვადასხვა ეპოქასა და ეტაპზე, მაგრამ მასონობის ნამდვილი სახე, როგორც დავინახავთ, წარმოადგენს უცნაურ და საშინელ სინკრეტულ კონგლომერატს... თანამედროვე მასონობის დასაბამად ითვლება 1917 წელი, როცა ოთხი მონათესავე ლოჟის გაერთიანებით შეიქმნა „დიდი ლოჟა“, რომელმაც ამოცანად დაისახა სიმბოლისტური და ჰუმანისტური მასონობის იდეების გავრცელება. ბიბლიური წიგნების, ადამიანის თავის ქალის ჰერმეტული სიმბოლიკით ისინი გვახსენებენ ცხოვრების მსწრაფლწარმავლობას, მაგრამ მისტერიის თეატრალური ბუფონადის მიღმა თავიდანვე დგას სატანის ნატურალური კულტი...

ტამპლიერები

მასონობის ეს შტო სათავეს იღებს იმ ორდენიდან, რომელიც 1118 წელს იერუსალიმში დააარსა 9 ფრანგმა რაინდმა. მათ თავიანთ საძმოს „ქრისტეს ღარიბ რაინდთა ორდენი“ დაარქვეს; მეფე ბოლდუინ მეორემ მათ თავისი სასახლის ნაწილი უწყალობა, რომელიც ტაძრის ეკლესიის მახლობლად მდებარეობდა; აქედან მიიღეს მათ სახელწოდება – „ტაძრის რაინდები“ (Militia Templs).

თავდაპირველად ტამპლიერები სიღარიბეში ცხოვრობდნენ, მაგრამ მათ მალე მრავალი რაინდი შეუერთდა. ყოვლისშემძლე ხელისუფლებმა რაინდებს მრავალი მამულები უბოძეს და ისინი საბოლოოდ ისე გამდიდრდნენ, რომ მათმა წლიურმა შემოსავალმა 112 მლნ ფრანკს მიაღწია.

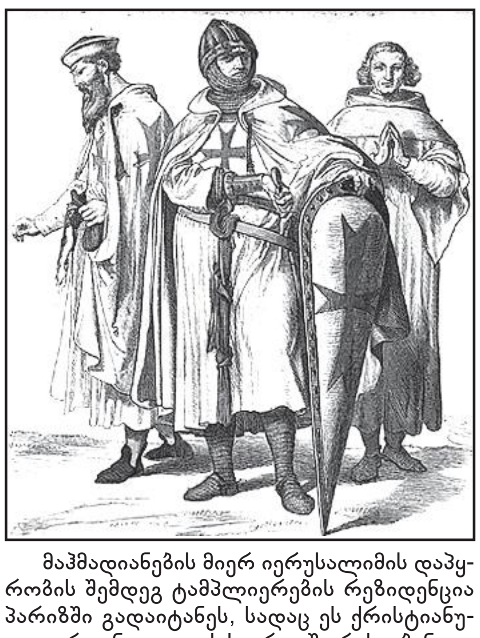

მაჰმადიანების მიერ იერუსალიმის დაპყრობის შემდეგ ტამპლიერების რეზიდენცია პარიზში გადაიტანეს, სადაც ეს ქრისტიანული ორდენი უდიდეს საერთაშორისო ბანკად გადაიქცა და მსოფლიოზე ბატონობის პრეტენზია გაუჩნდა. მისი სიძლიერე და ძალაუფლება ბევრ ხელისუფალს უკვე შიშის ზარს სცემდა... 1307 წელს საფრანგეთის მეფე ფილიპე ლამაზმა ბრძანება გასცა ორდენის დიდი ოსტატის იაკობ დე მოლეს დაპატიმრების შესახებ. დააპატიმრეს, აგრეთვე, ორდენის რამდენიმე ათასი წევრი და მათ ბრალი წაუყენეს. მთავარი ბრალდება იყო, რომ ისინი გმობდნენ ქრისტეს, სულიწმიდას და წმინდანებს, აფურთხებდნენ და ფეხს აბიჯებდნენ ჯვარს, ბნელ გამოქვაბულში თაყვანს სცემდნენ კერპს. ამ კერპის გამოსახულება დახატული ჰქონდათ სხეულზე, „რაინდული ჯვრის“ ქვეშ. კერპის სახელი იყო ბაფომეტი.

ტამპლიერები მრავალ საშინელ დანაშაულში ამხილეს და დასაჯეს. ...აღმოსავლეთში ყოფნისას რაინდებმა შეითვისეს გნოსტიკოსებისა და მანიქეველების დოქტრინები, რაც დასტურდება გნოსტიკური და კაბალისტური სიმბოლოებით, რომლებიც აღმოაჩინეს ტაძრის რაინდების სამარხებსა და საფლავის ქვებზე. ამრიგად, ეს იყო საიდუმლო ერესი, რომლისთვისაც იგი შეაჩვენა რომის კათოლიკურმა ეკლესიამ.

ბევრი მკვლევარი ამტკიცებს, რომ იმ დროის ყველა სხვა ერეტიკოსთა მსგავსად, ტამპლიერებიც ქადაგებდნენ დუალიზმს. ისინი აღიარებდნენ „მაღალ ღმერთს“ – სულისა და სიკეთის შემქმნელს და როგორც ყველა დუალისტი, უარყოფდნენ იესო ქრისტეს ღვთიურობას, რადგანაც „მაღალ ღმერთს“ თვლიდნენ ადამიანისათვის მიუწვდომლად. მთელი კულტი ეკუთვნოდა მხოლოდ „დაბალ ღმერთს“, რომლის განკარგულებაში თითქოს ყველა მიწიერი საქმე იყო გათვალისწინებული...

(გაგრძელება იქნება)

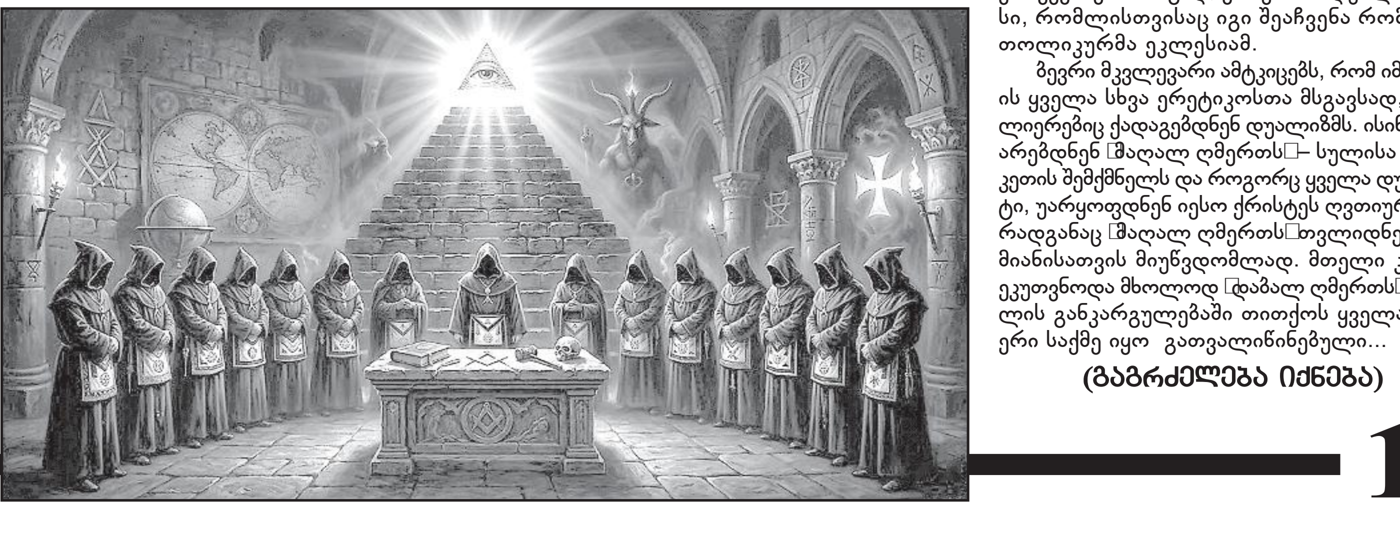

თვალი გავუსწოროთ მომავალს

დავით ახლოური: საქართველოს მწერალთა კავშირის შიდა ქართლის, ცხინვალისა და ახალგორის ორგანიზაციის თავმჯდომარე, გორის უნივერსიტეტის პროფესორი.

საუფროსო სკამი და თითბერის თასი ძაზოეთიდან

სოფელ ძაზოეთს ჩამოუდის პატარა მდინარე, რომელიც ძაზურთხევის სახელწოდებითაა ცნობილი, იგი ქსნის მარჯვენა შენაკადია. ძაზურთხევის ტერიტორიაზე დღევანდელი სოფელ მიდელაანის ჩრდილო-დასავლეთით მდებარეობს ძაზოეთის ციხის კომპლექსი, რომლის შესახებაც ცნობები მოგვეპოვება ახალგორის რაიონის არქიტექტურული მემკვიდრეობისადმი მიძღვნილ ნაშრომში, რომელიც მოიცავს საქართველოს ძეგლთა დაცვის სამმართველოს მიერ 1985-1986 წლებში განხორციელებული ექსპედიციის მასალებს.

გამოცემის მიხედვით, შუა საუკუნეებით დათარიღებული ციხის კომპლექსი, ეკლესია და კოშკი სოფელ ბალაანის ხუროთმოძღვრულ ძეგლებსაა მითვლილი, ძაზოეთი კი ძაზუეთადაა მითითებული: „**სოფელი ძაზუეთი მდებარეობს მდინარე ქსნის სათავეებთან, მის მარჯვენა მხარეს. აქ ქსანს მარჯვნიდან ერთვის პატარა მდინარე, რომელიც ზემოთ ორად იყოფა. ამ კონცხზეა ციხის ნანგრევი, რომელიც შედგებოდა ეკლესიის, კოშკის, გალავნისა და სხვა ნაგებობებისაგან.**

მცირე ზომის დარბაზული ეკლესია სხვადასხვა ზომის ფლეთილი ქვითაა ნაგები და გეგმით სწორკუთხა მოხაზულობისაა, აღმოსავლეთით დასრულებულია სწორკუთხა საკურთხევლით, რომლის ცენტრში გაჭრილია ასევე სწორკუთხა სარკმელი. ჩრდილოეთით შემორჩენილია შესასვლელი, რომლის ფორმის დადგენა დაზიანების გამო შეუძლებელია. კედლები შემორჩენილია 2-3 მეტრის დონეზე.

ზურგიანი კოშკი 5 სართულის დონეზე, ნაგებია რიყის ქვით. პირველი სართული ამოვსებულია მიწით და ქვით. შესასვლელი მეორე სართულის აღმოსავლეთის კედელშია მოთავსებული. მესამე და მეოთხე სართულებზე სარკმლები ერთ ღერძზეა განლაგებული. მეხუთე სართული ნაწილობრივ ჩამონგრეულია. კოშკიც და ეკლესიაც სერიოზულად არის დაზიანებული.“

აღნიშნულის მიუხედავად, უნდა ითქვას, რომ ძაზოეთის ციხე შედარებით უკეთაა შემონახული, ვიდრე მის ჩრილოეთით მდებარე კვერიათის. ქარჩოხის ხეობის საგუშაგო კოშკების გარშემო თითქმის ყველგან იკვეთება მოსახლეობის კვალი. ვ. ქენქაძის ცნობით, ძაზოეთის ციხესთან ბერებს უნდა ეცხოვრათ: „**მდინარე ქსანზე, ქარჩოხში, ერთ-ერთ პატარა შენაკად ძაზოეთის ხევში დგას ძაზურთ ციხე. მის მოპირდაპირედ ჩრდილოეთით კი კვერიათის ციხე. ძველ დროში ორივე ციხის გარშემო ხალხს უცხოვრია. პირველთაგანის მცხოვრები ბერები ანუ სასულიერონი იყვნენ, მეორესთან კი სოფელი კვერიათი მდგარა.**

ეს ორივე ციხე ქვეყნისა და ხალხის სამსახურში იდგა. მათ უნდა დაენთოთ კოცონები მტრის შემოჭრის საცნობარად“.

ძაზოეთის ციხიდან ჩრდილო-დასავლეთით რამდენიმე მეტრის გავლის შემდეგ აღმართს უნდა ავუყვეთ, რომელსაც ოსების ნასოფლართან მივყავართ. გზად ჩვენს ყურადღებას იქცევს ვრცელი სათიბი ადგილები. სოფლის თავში მაცხოვრის ეკლესიაა აღმართული, მის ირგვლივ საფლავებია. ეკლესიის სამხრეთით არსებული ნასახლარების კვალი მიგვანიშნებს, რომ აქ ერთ დროს, მთის სოფლების კვალობაზე ხალხმრავალი დასახლება ყოფილა... ქარჩოხის ხეობის ქართული და ოსური სოფლების საფლავის ქვების ეპიტაფიები ერთმანეთისგან დიდად არ განსხვავდება. წარწერები ქართულ ენაზეა შესრულებული და გვარები „შვილზე“ ბოლოვდება – მუზაშვილი, კორაშვილი, ბიგანაშვილი... შემიძლია თამამად ვთქვა, რომ ისინი იყვნენ ქართველი ოსები, რომლებიც კარგად იცნობდნენ ჩვენს ადათ-წესებს, ტრადიციებს და მათთან თანაზიარნი არც საკუთარ მეობას კარგავდნენ და არც დამხვდურთა ჩვეულებებს უცხოობდნენ.

რაც შეეხება მაცხოვრის ეკლესიას, იგი თარიღდება გვიანი შუა საუკუნეებით. არის დარბაზული, გეგმით მართკუთხა მოხაზულობის, გალავანშემოვლებული. „აღმოსავლეთით აქვს სწორკუთხა საკურთხეველი, რომლის ცენტრში გაჭრილია შეისრულთაღიანი სარკმელი. მის ორსავე მხარეს არქიტრავული ნიშებია. სარკმლის ძირში დგას ტრაპეზის ქვა, ასეთივე ქვაა საკურთხევლის წინ. კონქი სფერული ფორმისაა. ეკლესიის ჩრდილოეთით კედელში ერთი სწორკუთხა ნიშაა მოწყობილი.

დასავლეთის კედელს მიუყვება კამარის საბრჯენი თაღი. კამარა ოდნავ შეისრულია. დარბაზს შემოუყვება ერთსაფეხურიანი ხარისხი. ეკლესია ნათდება აღმოსავლეთის და დასავლეთის თაღოვანი სარკმლებით. სამხრეთ კედელში მოწყობილია არქიტავრული შესასვლელი. ეკლესიის კარნიზი მარტივპროფილიანია, საბურავად გამოყენებულია დიდი ზომის ფიქალი. სახურავის ცენტრში აღმართულია ქვაჯვარა. ეკლესიას სამხრეთიდან მინაშენები ჰქონდა, საიდანაც შემორჩენილია სამხრეთ-დასავლეთი კუთხე“.

ძაზოეთის მაცხოვრის ეკლესიაში დაბრძანებული იყო ღვთისმშობლისა და წმინდა გიორგის ხატები. ოსები, ქართველებთან ერთად, სოფლის უმთავრეს საყდარში რამდენიმე ქრისტიანულ დღესასწაულს აღნიშნავდნენ, პატივს მიაგებდნენ მაცხოვარს, ღვთისმშობელს, წმინდა გიორგის და ადიდებდნენ სამყაროს შემოქმედს. სოფლის ძირითად მოსახლეობას – მუზაევებს (მუზაშვილებს) ახლო ურთიერთობა ჰქონდათ ჭურთის ხეობაში მცხოვრებ ბიძაშვილებთან, სადაც ხშირად სტუმრობდნენ, იქ არსებულ სალოცავებში ლოცულობდნენ და მსხვერპლსაც სისტემატურად სწირავდნენ. ოსური ფოლკლორის მიხედვით, მათი რელიგიური პანთეონის ყველაზე პოპულარული ღვთაება – **ვასთირჯი** მუზაევებისა და ელკანოვების გვარის გადამრჩენად ითვლებოდა. ზოგადად, იგი წარმოდგენილი ჰყავდათ თეთრნაბადმოსხმულ და თეთრ ცხენზე ამხედრებულ მეომრად, რომელიც შუამავალი იყო ღმერთსა და ადამიანებს შორის (შევადაროთ წმინდა გიორგის)... ამდენად, ბუნებრივია, ალანთა შთამომავლები, ქართულ სალოცავებთან ერთად, თაყვანს სცემდნენ ოსური პანთეონის ღვთაებებს და განსაკუთრებით – ვასთირჯს.

ძაზოეთის მაცხოვრის ეკლესიაში წმინდა ხატებთან ერთად ინახებოდა ორი ძვირფასი ნივთი – **საუფროსო სკამი** და **თითბერის თასი**. საუფროსო სკამი საერო ნივთი ყოფილა და სალოცავისთვის რომელიმე ოჯახს უნდა შეეწირა. თითბერის თასზე კი წარწერა იყო: „**ყაფლანის შვილის რევაზის ქალის ბატონის მარიამისა“...** როგორც ვიცით, ყაფლანიშვილები ორბელიანთა შტოა (ორბელიანები კი თავის მხრივ ქაჩიბაიძე-ბარათაშვილების შტოს მიეკუთვნებიან), რომელიც იყო ფეოდალური საგვარეულო XVII-XIX საუკუნეებში. სამფლობელოები ჰქონდათ ქვემო ქართლის ტერიტორიაზე, იყვნენ მეწინავე სადროშოს სარდლები და ეკავათ ქართლის სახლთუხუცესის, ეშიკაღასბაშის, მდივანბეგის და სხვა მნიშვნელოვანი თანამდებობები...

XVII საუკუნის ათიან წლებში ორბელიანთა შთამომავლები მამულებისთვის ერთმანეთს დაუპირისპირდნენ, რაც იმით დასრულდა, რომ ბარათა ორბელიანმა ბიძაშვილები ამოხოცა და ხელში ჩაიგდო მათი მამულები. მხოლოდ ყაფლან ორბელიანი გადარჩენილა და ირანში გაქცეულა. 1625 წლის მარაბდის ბრძოლაში ყაფლანი ქართველთა წინააღმდეგ იბრძოდა. ამ ბრძოლაში დაიღუპა ბარათა და მის მამულებს ყაფლანი დაეუფლა. 80-მდე სოფელი დაუტოვებია ყაფლან ორბელიანს მემკვიდრეთათვის, განუახლებია ფიტარეთის მონასტერი და აუშენებია ხულუტის ციხე. XVIII საუკუნეში საორბელოსაყაფლანიშვილო კიდევ უფრო გაიზარდა, 160-მდე სოფელში ცხოვრობდნენ მათი ვასალი აზნაურები და ყმა-გლეხები. მოგვიანებით, XVIII საუკუნის მიწურულს, ქვემო ქართლის აოხრების შემდეგ თბილისში გადმოსახლდნენ.

ჩნდება კითხვა – ვინ იყვნენ ძაზოეთის მაცხოვრის თასის წარწერაში მოხსენიებული პირები? დასაწყისში უნდა აღინიშნოს, რომ თასის და მასზე შესრულებული წარწერის შესახებ ინფორმაცია მოგვაწოდა ცნობილმა მკვლევარმა ვ. ქენქაძემ, რომელიც ბალაანის საშუალო სკოლაში, ისტორიასთან ერთად, ქსნის ხეობის წარსულისადმი განსაკუთრებულ სიყვარულს გვასწავლიდა. ბატონმა ვიტალიმ დიდი ამაგი დასდო წინაპართა სალოცავს, მისი ძალისხმევით მოხერხდა ეკლესიის გადახურვა და მოვლა-პატრონობა... არავინ იცის, როცა დავბრუნდებით, რა დაგვხვდება ქსნის ხეობაში, მაგრამ, რაც დავტოვეთ, შთამომავლობამ ამის შესახებ უნდა იცოდეს... რაც შეეხება წარწერაში ნახსენებ პირებს – ჩემი დაკვირვებით, იგი შესრულებულია მეცხრამეტე საუკუნის ბოლოს. „**რევაზის ქალი ბატონი მარიამი“** კი ქსნის ერისთავთა შთამომავალი უნდა იყოს გიორგი ყულარაღასის შტოდან. გიორგის შვიდი შვილი ჰყავდა, ექვსი ვაჟი და ქალიშვილი – ანა, რომელიც ქართლ-კახეთის მეფის – ერეკლე მეორის რძალი იყო, ფარნაოზ ბატონიშვილის მეუღლე. ვაჟებიდან ერთ-ერთს რევაზ (რომანოზ) ერისთავს ერეკლეს ქალიშვილი ანასტასია ჰყავდა ცოლად. რომანოზის და ანასტასიას ვაჟი – შალვა ქსნის ერისთავთა საგვარეულო სახლის საკმაოდ გავლენიანი წარმომადგენელი ჩანს. მის მფლობელობაშია ერისთავთა ძველი რეზიდენცია ქვენიფნევი, ასევე დუშეთისა და გორის მაზრის აზნაურები და ყმა გლეხები, დაახლოებით 400 კომლი. შალვას მეუღლე ეკატერინე ასლანის ასული ორბელიანი იყო, ყაფლან ორბელიანის დიშვილი. ერისთავსა და ორბელიანს შვიდი შვილი ჰყავდათ: **თამარი, ქეთევანი, რევაზი, სოფიო, ელენე, ნინო და ზაქარია.** რევაზ შალვას ძე ერისთავი ცნობილი პოეტი და მთარგმნელი გახლდათ, აქტიურად თანამშრომლობდა ჟურნალ „ცისკართან“. თარგმნიდა ა. პუშკინის, მ. ლერმონტოვის, ვ. ჟუკოვსკის ნაწარმოებებს. გავიხსენოთ ილიას კრიტიკაც კოზლოვის პოემის „შეშლილის“ ერისთავისეულ თარგმანზე... განსაკუთრებული პოპულარობით სარგებლობდა ბიძისადმი მიძღვნილი მისი ლექსები: „ბიძაჩემს ყაფლანს“ და „ყაფლან ორბელიანს“, საიდანაც ჩანს, თუ როგორი ახლოურთიერთობა ჰქონდა ავტორს დედის სახლეულთან...

(გაგრძელება იქნება)

გაგრძელება, დასაწყისი იხილეთ „სრ“ №59-60, 61-62, 63-64, 65-66, 91-92, 93-94, 95-96, 99-100, 107-108

რას არ გაიგებთ!

ჟანგბადი დედამიწაზე უფრო ადრე ამოიწურება, ვიდრე ეგონათ!

დედამიწის ატმოსფეროში ჟანგბადი მუდმივი მოცემულობა არ არის. ახალი კვლევის მიხედვით, პლანეტას ჟანგბადით მდიდარი ატმოსფერო შესაძლოა დაახლოებით კიდევ ერთი მილიარდი წლის განმავლობაში ჰქონდეს.

ტოჰოს უნივერსიტეტისა და ჯორჯიის ტექნოლოგიური ინსტიტუტის მეცნიერებმა დედამიწის კლიმატისა და ბიოქიმიური პროცესების კომპიუტერული მოდელი შექმნეს. მკვლევრებმა 400 000-ზე მეტი სიმულაცია ჩაატარეს და სხვადასხვა შესაძლო სცენარი შეისწავლეს.

მოდელის მიხედვით, დაახლოებით მილიარდი წლის შემდეგ ატმოსფეროში ჟანგბადის დონე შესაძლოა სწრაფად დაეცეს. შედეგად, დედამიწის გარემო მნიშვნელოვნად შეიცვლება – შემცირდება ნახშირორჟანგის რაოდენობა, მოიმატებს მეთანი და გაქრება ოზონის ფენა. ასეთ პირობებში დღევანდელი ტიპის რთული სიცოცხლის არსებობა შეუძლებელი გახდება და პლანეტაზე ძირითადად ჟანგბადის გარეშე მცხოვრები, ანუ ანაერობული ორგანიზმები შეძლებენ არსებობას.

რატომ არის ეს მნიშვნელოვანი?

ჟანგბადით მდიდარი ატმოსფერო დედამიწაზე ყოველთვის არ არსებობდა. დაახლოებით 2,5 მილიარდი წლის წინ ე.წ. დიდი ჟანგვითი მოვლენის შედეგად ატმოსფეროში ჟანგბადის რაოდენობამ მნიშვნელოვნად მოიმატა, რამაც უფრო რთული სიცოცხლის განვითარებისთვის აუცილებელი პირობები შექმნა.

ახალი კვლევა აჩვენებს, რომ ეს მდგომარეობაც დროებითია. მეცნიერების გათვლებით, ჟანგბადით მდიდარი ატმოსფერო შესაძლოა დედამიწის მთელი ისტორიის მხოლოდ დაახლოებით 20-30%-ს მოიცავდეს. კვლევას კიდევ ერთი განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს – ის მეცნიერებს ეხმარება სხვა პლანეტებზე სიცოცხლის ძიებაში. ჟანგბადი ხშირად სიცოცხლის შესაძლო ნიშნად, ანუ ბიოხელმოწერად, მიიჩნევა, თუმცა ახალი მოდელი მიუთითებს, რომ პლანეტას შეიძლება სიცოცხლე ჰქონდეს ისეთ პერიოდშიც, როდესაც მის ატმოსფეროში ჟანგბადი თითქმის არ არსებობს.

მკვლევრები ხაზს უსვამენ, რომ მილიარდი წლის პროგნოზი ზუსტი „თარიღი“ არ არის. დედამიწის შორეულ მომავალზე უამრავმა უცნობმა ფაქტორმა შეიძლება იმოქმედოს, ამიტომ შედეგები სავარაუდო მოდელირებას ეფუძნება.

ქართველ მძარცველთა ბანდა საბერძნეთში

კრიმინალურ სქემაში მამაკაცებთან ერთად ქართველი ქალიც იყო ჩართული. ბინების გაქურდვისთვის ქართველი მძარცველები მარტივ, თუმცა, მათი ვარაუდით, ეფექტურ ხრიკს იყენებდნენ – კარსა და ჩარჩოს შორის წებოს მცირე კვალს ტოვებდნენ, რათა გაეგოთ, იმყოფებოდნენ თუ არა მცხოვრებლები სახლში. საბოლოოდ, სწორედ ამ სქემამ პოლიციას მათი საქმიანობის გამოვლენაში შეუწყო ხელი.

საბერძნეთის პოლიციის ინფორმაციით, გამოძიებამ გამოავლინა ორგანიზებული ჯგუფი, რომელიც ათენსა და ატიკის სხვა რაიონებში საცხოვრებელ სახლებს ძარცვავდა. პოლიციამ სამი ადამიანი დააკავა, კიდევ ხუთი პირის იდენტიფიცირება კი მოახდინა.

როგორ მუშაობდა „წებოს ხრიკი“

ჯგუფის წევრები თავდაპირველად საცხოვრებელ კორპუსებსა და ბინებს არჩევდნენ. შემდეგ შერჩეული ბინის კარსა და ჩარჩოს შორის მცირე რაოდენობით წებოს ათავსებდნენ.

მეორე დღეს ისინი იმავე ადგილზე ბრუნდებოდნენ და ამოწმებდნენ, შეიცვალა თუ არა წებოს კვალი. თუ წებო უცვლელი ხვდებოდათ, მიიჩნევდნენ, რომ კარი არავის გაუღია და ბინის მცხოვრებლები, სავარაუდოდ, სახლში კვლავ არ იმყოფებოდნენ. ამის შემდეგ ისინი ძარცვისთვის ხელსაყრელ დროს არჩევდნენ. ჯგუფის წევრებს ფუნქციები ჰქონდათ განაწილებული გამოძიების ინფორმაციით, ჯგუფი წინასწარ დაგეგმილი სქემით მოქმედებდა და წევრებს შორის კონკრეტული როლები იყო განაწილებული. ზოგიერთი მათგანი ბინებს აკვირდებოდა და სამიზნეებს არჩევდა, სხვები საცხოვრებელ კორპუსებში შედიოდნენ, ხოლო დანარჩენები შენობის გარეთ რჩებოდნენ და გარემოს აკონტროლებდნენ. მათი ამოცანა იყო თანამზრახველებისთვის ბინის მცხოვრებლების ან პოლიციის გამოჩენის შესახებ ინფორმაციის მიწოდება.

საქმეში 48 წლის ქართველი ქალიც ფიგურირებს, რომელიც, გამოძიების ინფორმაციით, ერთ-ერთ საცხოვრებელ კორპუსში სახლის დამხმარედ მუშაობდა.

გამოძიების მიხედვით, ქალმა იცოდა კონკრეტული ბინების მცხოვრებლების გადაადგილებისა და მათი არყოფნის შესახებ და ამ ინფორმაციას ჯგუფის წევრებს აწვდიდა.

პოლიციის განცხადებით, ის ასევე ეხმარებოდა ჯგუფს შენობაში წვდომის მოპოვებაში და საერთო სივრცეებს აკონტროლებდა.

23 შემთხვევა და 179 ათას ევროზე მეტი უკანონო სარგებელი

საბერძნეთის პოლიციის ინფორმაციით, გამოძიების ამ ეტაპზე საცხოვრებელი სახლების გაქურდვისა და გაქურდვის მცდელობის 23 შემთხვევაა გახსნილი. ჯგუფის საქმიანობა 2025 წლის ზაფხულიდან 2026 წლის სექტემბრამდე პერიოდს მოიცავდა.

ერთ-ერთი ძარცვის დროს ბინიდან დაახლოებით 75 ათასი ევროს ღირებულების ფული და სამკაულები წაიღეს. სხვა შემთხვევებში კი, გამოძიების ინფორმაციით, მოპარული იყო სამკაულები, საათები, ელექტრონული მოწყობილობები, ბრენდული ჩანთები და სხვა ნივთები. პოლიციის შეფასებით, ჯგუფის მიერ მიღებულმა უკანონო ფინანსურმა სარგებელმა 179 ათას ევროს გადააჭარბა.

გამოძიების ინფორმაციით, ფულადი გზავნილების კომპანიების მეშვეობით ჯგუფის წევრებმა დაახლოებით 76 ათასი ევრო უცხოეთში არსებულ ანგარიშებზე გადარიცხეს. ბერძნული მედიის, Ethnos-ის, ცნობით, თანხა საქართველოში არსებულ ანგარიშებზეც იგზავნებოდა.

შობა ყოვლადწმიდისა დედუფლისა ჩვენისა ღვთისმშობელისა და მარადის ქალწულისა მარიამისა, დიდუბობა

21 სექტემბერს საქართველოს წმიდა მართლმადიდებელი სამოციქულო ეკლესია დღესასწაულობს ყოვლადწმიდის, მარადის ქალწულის – მარიამის შობას.

...ძე ღვთისამ, იმისთვის რომ ადამის მოდგმა ეხსნა, ადამიანური ბუნების მიღება ინება და დედად ყოვლადწმიდა მარიამი გამოარჩია, რომელიც ერთადერთი იყო ადამიანთაგან, ვისაც ღმერთის დატევნა და სიწმინდის წყაროს განხორციელება შეეძლო!

ქრისტიანთა ამ უდიდეს დღესასწაულს განსაკუთრებული საზეიმო წირვა-ლოცვით ხვდებიან დიდუბის ტაძარში, ბეთანიაში, გელათში, მახათაზე...

ტრადიციისამებრ, დიდუბის ღვთისმშობლის შობის სახელობის ტაძარში მღვდელმსახურნი საჯანმრთელო პარაკლისში მრევლთან ერთად გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ თანამშრომლებს და უამრავ მკითხველსაც ერთად მოიხსენიებენ.

...ჩვენც ვუგალობთ ამ უდიდეს დღესასწაულ „შობამან შენმან ღვთისმშობელო ქალწულო სიხარული აუწყა ყოველსა სოფელსა, რამეთუ შენგან აღმოგვიბრწყინდა მზე სიმართლისა ქრისტე ღმერთი ჩვენი, დახსნა წყევა და მოგვმადლა კურთხევა და განაქარვა სიკვდილი და მოგვანიჭა ჩვენ ცხოვრება საუკუნო“.

P. S. აღსანიშნავია, რომ ტაძრის ჩრდილოეთის კედელზე არსებული წმიდა მეფე თამარის ფრესკა ნეტარხსენებული ილია II მიერაა შესრულებული 1982 წელს.

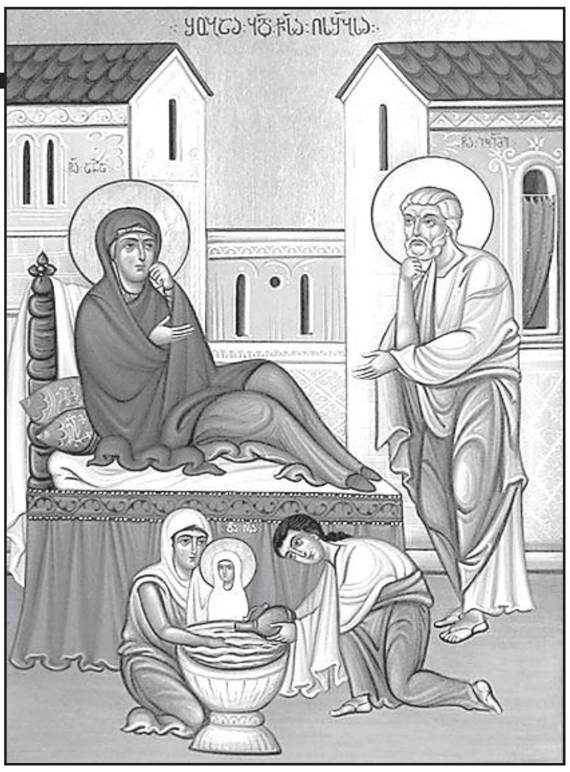

გიული ლიპარტია

ისევ ზვიად ბოლქვაძის დირიჟორობით

ეროვნული სიმფონიური ორკესტრის აუდიტორიაში მსმენელის წინაშე საფესტივალო ორკესტრი, აფხაზეთის კაპელა და სოლისტი ანდრია ბოლქვაძე წარდგნენ.

ზვიად ბოლქვაძის დირიჟორობით შესრულდა ბეთჰოვენის მე-5 სიმფონია, მორის რაველის საფორტეპიანო კონცერტი „სოლ მაჟორი“ და ზვიად ბოლქვაძის „მონოლოგი“.

კლასიკური მუსიკის კონცერტები საქართველოში ქრისტიანობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადების 1700 წლისთავს ეძღვნება.

კინემატოგრაფიის ეროვნული ცენტრი ტორონტოს ბაზრობაზე

საქართველოს კინემატოგრაფიის ეროვნული ცენტრი ტორონტოს საერთაშორისო კინოფესტივალის ფარგლებში გამართულ ინდუსტრიულ ბაზრობაში მონაწილეობდა.

ცენტრის ინფორმაციით, ეროვნული კინოცენტრის პროგრამების დირექტორმა **ლევან დვალმა** საერთაშორისო პარტნიორებთან ქართული კინოს საერთაშორისო პოპულარიზებისა და სამომავლო თანამშრომლობის საკითხებზე შეხვედრები და მოლაპარაკებები გამართა.

„ტორონტოს საერთაშორისო ფესტივალი ერთ-ერთი უდიდესი კინოფესტივალია, რომლის ფარგლებშიც წელს პირველად გაიმართა მასშტაბური კინობაზრობა. ქართული კინოს პოპულარიზაციისთვის, ასეთი მასშტაბის კინობაზრობაში მონაწილეობას განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს. შესაძლებლობა მოგვეცა, მსოფლიო კინოინდუსტრიისთვის ქართული ფილმები წარგვედგინა. გვსურს, მადლობა გადავუხადოთ ტორონტოს ფესტივალის ორგანიზატორებს, განსაკუთრებით ტორონტოს საერთაშორისო კინოფესტივალის ბაზრობის გაყიდვებისა და პარტნიორობის უფროს დირექტორს – რაჰულ რამანს, რომლის უშუალო მხარდაჭერითაც საქართველო ტორონტოს ფესტივალის ბაზრობაზე იყო წარმოდგენილი“ – განაცხადა საქართველოს კინემატოგრაფიის ეროვნული ცენტრის პროგრამების დირექტორმა **ლევან დვალმა**.

ტრიბეკას, სიდნეის და სხვა წამყვანი საერთაშორისო კინოფესტივალების წარმომადგენლებთან გამართულ შეხვედრებზე მხარეებმა სამომავლო თანამშრომლობის საკითხებთან ერთად, ერთობლივი პროექტების განხორციელებისა და ქართული კინოს უცხოელი პარტნიორებისთვის წარდგენის შესაძლებლობები განიხილეს.

კინობაზრობაზე ქართულმა დელეგაციამ გაცნობითი შეხვედრა გამართა ევროპული კინოს პოპულარიზაციის ორგანიზაციის (EFP - European Film Promotion) გენერალურ დირექტორთან ირინა იგნატიევლემკესთანაც, რომელიც ევროპულ პლატფორმას 2026 წლიდან ხელმძღვანელობს. აღსანიშნავია, რომ ეროვნული კინოცენტრი აქტიურად თანამშრომლობს ევროპული კინოს პოპულარიზაციის ორგანიზაციასთან, რომელიც ევროპულ კინოინსტიტუტებს აერთიანებს. ტორონტოს საერთაშორისო კინოფესტივალი 10-20 სექტემბერს იმართება. ფესტივალის ფარგლებში, წელს პირველად ჩატარდა კინოფესტივალის ოფიციალური სრულმასშტაბიანი კინობაზრობა, რომელსაც 80-მდე ქვეყნის 6300-ზე მეტი დელეგატი ესწრებოდა.

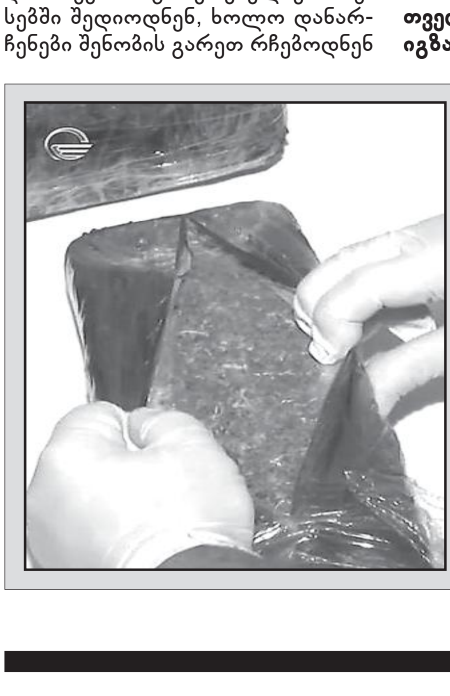

12 კილოგრამამდე მარიხუანას ლამის სიცოცხლეც გადააყოლა!

შინაგან საქმეთა სამინისტროს ცენტრალური კრიმინალური პოლიციისა და ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურის საბაჟო დეპარტამენტის თანამშრომლებმა, განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შეძენა-შენახვისა და საქართველოში შემოტანის ბრალდებით, უცხო ქვეყნის მოქალაქე დააკავეს.

სამართალდამცველებმა, სასაზღვრო გამშვებ პუნქტ „ლაგოდეხის“ ტერიტორიაზე, ბრალდებულის მართვის ქვეშ არსებული სატვირთო ავტომობილის დეტალური დათვალიერებისას, ავტომობილის სალონში მოწყობილი სპეციალური სამალავიდან

ნივთმტკიცებად ამოიღეს, 2 შეკვრად დაფასოებული 12 კილოგრამამდე „მარიხუანა“ გამოძიება სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე და 262-ე მუხლებით მიმდინარეობს, რაც 20 წლამდე ან უვადო თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს.

ბალკანიადა აპოლოში

ჩვენ არც პირველნი ვართ და არც უკანასკნელნი – თუ წარმატებები გვინდა, აქცენტი კვალიფიციურ ლეგიონერებზე უნდა გავაკეთოთ, წინააღმდეგ შემთხვევაში კი მხოლოდ ოლიმპიური პრინციპის ერთგულნი დავრჩებით, რაც პრესტიჟულ ტურნირებში მონაწილეობით ტაბელის გადაბრუნებით დაკმაყოფილებას თუ გულისხმობს.

მოკლედ, ქართულ წყალბურთში თბილისის დინამოს ჰეგემონიის დამხობით ჩემპიონთა ლიგაში აღზევებულმა აპოლომ ბალკანელი ვარსკვლავები მოიწვია და მათ მწვრთნელად უკრაინელი ლეგენდა **დიმიტრი სტრატანი** დაუნიშნა – ოლიმპიური თამაშების 2-გზის მედალოსანი (ვერცხლი და ბრინჯაო), ევროპის ვიცე-ჩემპიონი და მსოფლიოს თასის მფლობელი, საბრძოლო ნათლობა კი სენსაციური გამარჯვებით აღნიშნა მონტენეგროს ბუდვასთან – 19:16.

მასპინძელთა მონაგრის ნახევრის ავტორებმა **ვუკ დრაშკოვიჩმა** და **სრდან ვუკშანოვიჩმა**, შესაბამისად, 6 და 3 ზუსტი ტყორცნა შეასრულეს, ჯვაროსანთაგან კი თითო გოლი **ტყეშელაშვილმა** და **ბითაძემ** მიითვალეს.

ბრეშა (იტალია) – საბადელი (ესპანეთი) 16:15.

მეორე დღეს აპოლომ გმირული ბრძოლა გაუმართა იტალიურ გრანდს, ბოლო პერიოდამდე უგებდა კიდეც და ერთ ეპიზოდში 3-ქულიანი უპირატესობითაც დაწინაურდა – 13:10, თუმცა სენსაცია არ მოხდა – 17:21. ქებათაქება **ნიკოლა მოსკოვს,** რომელმაც სტუმრებს 6 ბურთი გაუტანა. მარცხის მიუხედავად, მეორე ეტაპზე გასვლის შანსი შევინარჩუნეთ და უარეს შემთხვევაში თამაშს ევროთასზე გავაგრძელებთ.

ამ დღეებში საუკუნოვან ქართულ კალათბურთში ისტორიული ფაქტი მოხდა – ევროლიგის შემდეგ რანგით მეორე საკლუბო ევროტურნირის – ფიბას ჩემპიონთა ლიგის პირველ საკვალიფიკაციო ტურნირზე ბათუმმა ბულგარულ ქალაქ სამოკოვში პირველი გამარჯვება შვეიცარიულ ფრიბურგთან მოიპოვა – 86:85, არადა მეტოქე შეხვედრის წინ ტოტალიზატორის ფსონებით აღნიშნულ წყვილში გამოკვეთილ ფავორიტად ითვლებოდა.

პირველი მერცხალი

გუგა გერიშვილის გაწვრთნილი ზღვისპირელები თითქმის მთელი მატჩის განმავლობაში ლიდერობდნენ და შესვენებაზე 9-ქულიან უპირატესობას მიაღწიეს, მაგრამ ბოლო წუთზე მოწინააღმდეგემ ანგარიში გაათანაბრა – 83:83. სწორედ კრიტიკულ ვითარებაში გაიბრწყინა **გიორგი ოჩხიკიძემ** და საფინალო სასტვენამდე 15 წამით ადრე გადამწყვეტი სამქულიანი ჩააგდო, სულ კი მისმა მონაგარმა 17 ქულასა და 10 ასისტს უწია. ეროვნული ნაკრების გამთამაშებელზე შედეგიანად მხოლოდ **ვალდი ზეფირმა** ითამაშა – 18 ქულა, ხოლო **კარსონ ბაშამმა** ასევე ორმაგი დუბლი მიითვალა – 16 ქულა და 12 მოხსნა.

ასეთმა მძაფრმა ბრძოლამ აჭარული გუნდისგან დიდი ძალისხმევა მოითხოვა და ბიჭებმა მეორე შეხვედრისთვის ვერ მოასწრეს სათანადო კონდიციების აღდგენა, არადა რუმინულ ორადეასთან დებიუტში 15:0(!) დაწინაურდნენ, საბოლოოდ კი 77:93 დამარცხდნენ.

ჩვენებურთაგან ამჯერადაც შეუდარებელი იყო 22-ქულიანი ოჩხიკიძე, მაგრამ მას მხარი ღირსეულად მხოლოდ 23-ქულიანმა **ჰოუელმა** აუბა, რაც წარმატებისთვის საკმარისი არ აღმოჩნდა.

ასეა თუ ისე, ბათუმელები ნავსის გატეხვისთვის მხოლოდ ქებას იმსახურებენ და გვწამს, რომ მათი წყალი სხვებსაც გადაესხმებათ.

* * *

ამასობაში თორნიკე შენგელიამ ახალ კლუბში პირველი ტურნირი ჩაატარა და, მართალია, დუბაიმ ევროლიგის სუპერთასის საშინაო გათამაშების ორივე მატჩის წაგებით ბოლო ადგილი დაიკავა, მაგრამ თავი ღირსეულად მაინც წარმოაჩინა.

დუბაი – რეალი 95:98 (დამატებით დროში, ძირითად დრო – 88:88). **შენგელია** – 11 ქულა.

დუბაი – ფენერბახჩე 77:85. შენგელია – 8 ქულა.

ევროლიგის ახალი სეზონის სტარტზე 24 სექტემბერს დუბაი ისევ რეალს შეხვდება.

მწვრთნელით მაინც სხვაა...

უკვე რამდენიმე თვე გავიდა მას შემდეგ, რაც საქართველოს ძიუდოისტთა ეროვნული ნაკრების მთავარმა მწვრთნელმა ლაშა გუჯეჯიანმა ფარა უყოჩოდ დატოვა და უზბეკეთში აგრძელებს სარფიან კარიერას.

ბუნებრივია, მას არ ვუკარგავთ ნაკაიკაცარს და პროფესიულ წარმატებებს სამშობლოსგან მოშორებითაც ვუსურვებთ, მაგრამ ერთია ძველი დამსახურებები და მეორე – როგორ ვაპირებთ მის მიერ დატოვებული მემკვიდრეობის მოფრთხილებას?

იცოცხლეთ – ადვილია ბრტყელ-ბრტყელი სიტყვებითა და დაპირებებით თავის დამშვიდება, მაგრამ როცა ბაქოს მსოფლიოს ჩემპიონატი კარს მოგვადგა და გუნდი ოფლს მისთვის მოსამზადებლად უდამრიგებლოოდ ღვრის, რაც არ უნდა სირაქლემას პოზაში ჩავდგეთ, საგანგაშო მოლოდინს ვერანაირად ვერ ავუვლით გვერდს – 4-11 ოქტომბრამდე ხომ დღეებიღა დარჩა.

კი ბატონო – ეჭვს ვერ შევიტანთ ფედერაციის მესვეურთა და სამწვრთნელო შტაბის ნამდვილად პატივსაცემ წევრთა კვალიფიციურობაში, მაგრამ ისეთ სათუთ ორგანიზმს, როგორიც ამბიციებით აღსავსე ტატამის კორიფეთა კრებულია, დაგვეთანხმებით, ლიდერი ჰაერივით ჭირდება. დავიჯეროთ, „ზემოთ“ ეს არ ესმით? ძნელი სავარაუდოა.

ამიტომ, ვიდრე ურემი გადაბრუნდება, იქნებ პატივი სცენ გულშემატკივართა არმიას და განუმარტონ – რამ (ან ვინ) გამოიწვია აზერბაიჯანში 13 უთავო მხედრის გაგზავნა!

საქართველოს ნაკრები

კაცები: გიორგი სარდალაშვილი, ვაჟა მარგველაშვილი, ლაშა შავდათუაშვილი, ტატო გრიგალაშვილი, ლაშა ბექაური, ლუკა მაისურაძე, ილია სულამანიძე, გურამ თუშიშვილი, ირაკლი დემეტრაშვილი.

ქალები: ეთერ ლიპარტელიანი, ნინო ლოლაძე, ნინო გულბანი, სოფიო სომხიშვილი.

აქვე შეგახსენებთ, რომ შარშანდელ მუნდიალზე 4 მედალი მოვიპოვეთ: 1 ოქრო (ლიპარტელიანი), 2 ვერცხლი (გრიგალაშვილი, თუშიშვილი) და 1 ბრინჯაო (მაისურაძე).

რკინის კაპიტანი

გვსურს თუ არა, უნდა შევთანხმდეთ, რომ სპორტი და კურიოზები განუყრელი მცნებებია და მათ გარეშე, კონკრეტულად ფეხბურთს, ხიბლი მოაკლდებოდა.

აბა, საოცრება არაა, როცა უამრავი სიმბოლური ნაკრების მშვენება შთამბეჭდავ კარიერას უტიტულოდ დაასრულებს და სამშობლოში მაინც ლეგენდად მოიხსენიებენ?

მურთაზ ხურცილავაზე მოგახსენებთ, რომელსაც მშობლები საყვარელი სახეობით გატაცებას უშლიდნენ და მათგან მალულად ვარჯიშობდა, მაგრამ როცა საქმე საქმეზე მიდგა, თბილისის „დინამოს“ ვარსკვლავთკრებულში თვითონაც აკაშკაშდა და მეტიც – როგორც საკავშირო ნაკრების სწორუპოვარმა კაპიტანმა, შორს გატყორცნა სამამულო ფეხბურთის სახელი.

როგორც **გელა კეტაშვილია** დღემდე ერთადერთი ქართველი ოლიმპიური ჩემპიონი, ასევე განუმეორებელი მიღწევების ერთადერთი ავტორია კოლხურ სოფელ ბანძის საამაყო შვილი, რომლის კოლექციასაც სამივე უმაღლესი ფორუმის მედალი ადგას გვირგვინად: ევრო – 1972-ის ვერცხლი და მუნდიალ – 1966-ისა და 1972 წლის ოლიმპიადის ბრინჯაოები! აღარაფერს ვამბობთ საბჭოთა კავშირის, უნდა ეს ვინმეს თუ არა, რომ აღიაროს, პრესტიჟული და საშემსრულებლო ოსტატობით გამორჩეულ ჩემპიონატებში არაერთგზის დაკავებულ საპატიო საპრიზო ადგილებზე.

და აი, მივადექით კიდევ ერთ დაუჯერებელ ფაქტს: ასეთ დიდოსტატზე პირველი ფილმი მხოლოდ ამ დღეებში იხილა გულშემატკივარმა სათაურით „რკინის კაპიტანი“ და ალბათ, ბევრი იკითხავს: სად იყავით აქამდე ან რა გეჩქარებოდათო. ჩვენ კი თავს იმით დავიმშვიდებთ, რომ სჯობს გვიან, ვიდრე არასდროს და მდიდარ შემოქმედებაში 53-ე ნაღვაწისათვის მადლობას შევაწევთ ქართული სპორტის ჭეშმარიტად მემატიანე რეჟისორს **გოგი თორაძეს,** რომელმაც, ბოლოს და ბოლოს, ისტორიული სამართლიანობა აღადგინა!

ციფრთა მპყრობელი

ლიონელ მესიმ რაღათი უნდა გაგვაკვირვოს, მაგრამ მაინც – 39 წლის არგენტინელი გენიოსი სანაკრებო კარიერას 6 ოქტომბერს ასრულებს, მაგრამ შთამბეჭდავ მონაგარს ახალ-ახალი მიღწევებით ამრავლებს.

ინტერ მაიამი – კრუზ ასული 2:0. გოლი და ასისტი. ეს გახლდათ სამხრეთამერიკელი სუპერვარსკვლავის მიერ შტატების კლუბის მაისურით გატანილი მე-100 ბურთი და 58-ე ასისტი 115-ე მატჩში, მთლიანად კარიერაში კი 929-ე გოლი და 424-ე შედეგიანი გადაცემა 1175-ე შეხვედრაში, ამჯერად – ამერიკისა და მექსიკის ჩემპიონთა თასის გათამაშებაში.

არანაკლებ ფანტასტიკური ფაქტი: ლეომ პროფესიონალურ სარბიელზე 49-ე ტურნირი მოიგო (ბარსელონა – 36, ინტერ მაიამი – 4, პარი სენ-ჟერმენი – 3 და არგენტინის ნაკრები – 6). მისმა უახლოესმა მდევარმა **დანი ალვეშმა** სარეკორდო რბოლა 45 ტიტულით დაასრულა.

დევიდ ბექჰემი (ინტერ მაიამის პრეზიდენტი): როცა ხედავ, რა გააკეთა მესიმ ამ მატჩში და როგორ ჩაატარა მან მთლიანად მუნდიალი, ხვდები, რომ მას ოქროს ბურთის მე-9 მოგების კანდიდატად უსაფუძვლოდ არ განიხილავენ. 39 წლის ასაკში მსგავსი რამ არავის შეუძლია. ასეთ დონეზე ვერავინ თამაშობს, ამიტომ ის ოქროს ბურთს იმსახურებს (აბა, ჩვენ გვკითხოს!). რა თქმა უნდა, არიან სხვა შესანიშნავი ფეხბურთელებიც – კეინი, მბაპე, ბელინგემი და სხვები (იმედია, **ხვიჩა კვარაცხელიას** სხვებში მაინც გულისხმობს), მაგრამ ლეო ყველასაგან გამოირჩევა და მე მისი ყველაზე ერთგული გულშემატკივარი ვარ.

ინგლისური გაკვეთილი

„შავმა ლომმა“ სეზონისწინა მოსამზადებელ ეტაპზე მეორე შეხვედრა ინგლისის პრემიერშიფის მოქმედ ჩემპიონ „ნორთჰემპტონ სეინტსთან“ გამართა.

□ფრანკლინს გარდენზე□მასპინძლები უძლიერესი შემადგენლობით დაგვიხვდნენ. მათ რიგებში მრავლად იყვნენ საერთაშორისო მოთამაშეები, ირლანდიელი და ბრიტანელი ლომები. შედეგად, ისინი სრულად ფლობდნენ სათამაშო უპირატესობას და ჯამში 15 ლელო გაიტანეს, რაზეც სტუმრებმა ორით უპასუხეს – 93:10 **(მეტრეველი, სპანდერაშვილი**). „ნორთჰემპტონი“ მაღალ ტემპში და მრავალფეროვნად უტევდა. რაქში ბურთი პრაქტიკულად არ ჩერდებოდა, ბრიტანელთა ვარსკვლავები მცირე სივრცესაც იყენებდნენ, კვეთდნენ უპირატესობის ხაზს და თავგანწირული დაცვის მიუხედავად, ფაზების შემდეგ ლელო მაინც გადიოდა...

კაცი, რომელზეც თბილი და კეთილი სიტყვის თქმის საბაბი არასოდეს დაგველევა...

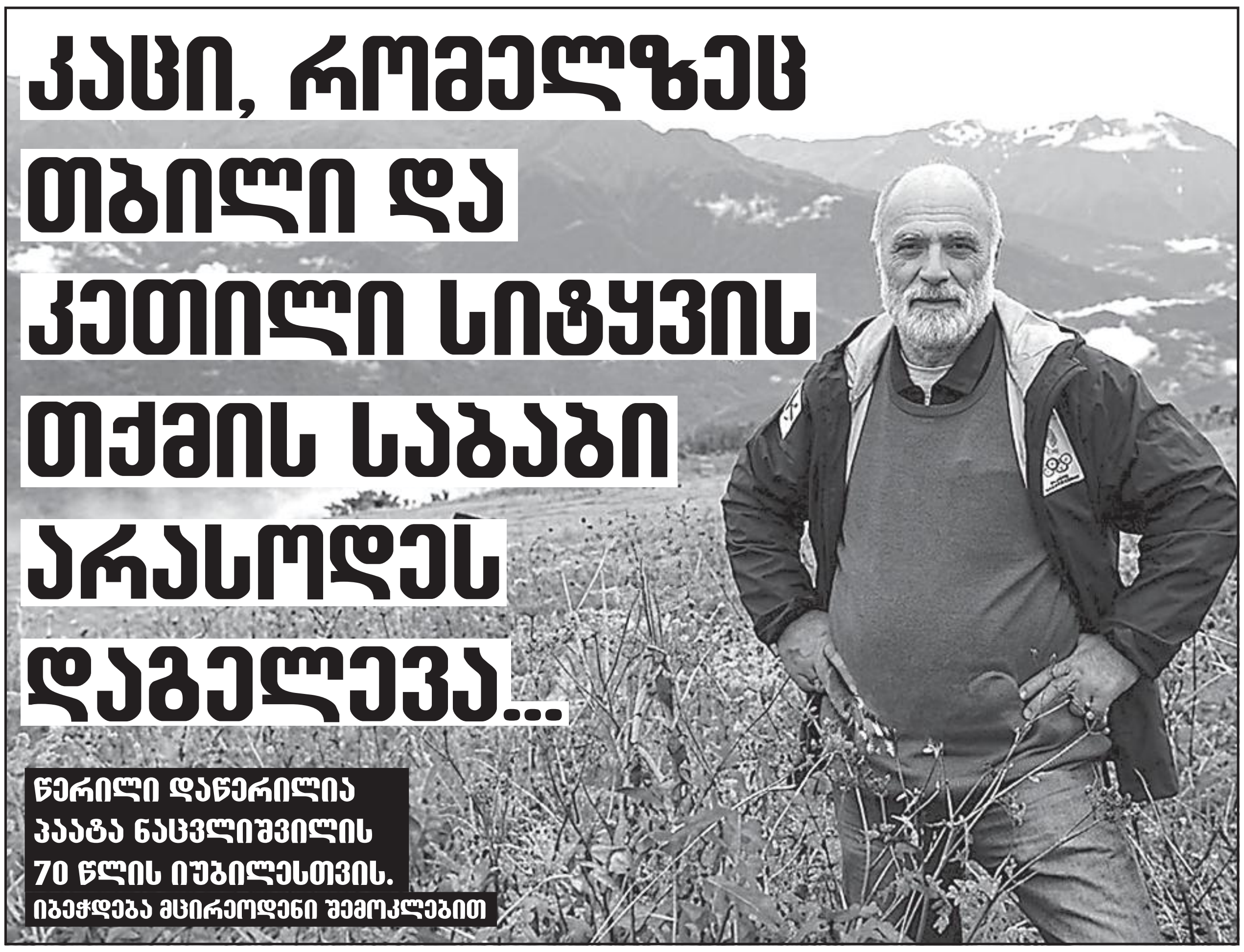

წერილი დაწერილია პაატა ნაცვლიშვილის 70 წლის იუბილესთვის.
იბეჭდება მცირეოდენი შემოკლებით

რა აბსურდული ფრაზა გაჟღერდა: აღარაა პაატა ნაცვლიშვილი! არადა, როგორ შეიძლება არ იყოს პაატა, რომელიც ყოველთვის იყო, ყოველთვის არის და ყოველთვის იქნება! სულ ბოლოს ჩემს ერთ-ერთ შემოქმედებით საღამოს დაესწრო მწერალთა სახლში, მერე მეგობრების პატარა ჯგუფთან რესტორანშიც გამომყვა. ავადმყოფობას არ იმჩნევდა, მხიარულობდა, კალამბურობდა თავისებურად, ცოტა დალია კიდეც. მერე კავშირი გაწყდა. მივწერე, რამე ხომ არ გაწყენინე-თქო და იფიცა: არაო! გვიან გავიგე, რაშიც იყო საქმე. და, აჰა, ის, რისიც მეშინოდა, ახდა. თუმცა ამ აბსურდს, რომ პაატა ნაცვლიშვილი აღარაა, ვერასოდეს შევეგუებ! მისი 70 წლის იუბილესთვის მანანა კარტოზიას თხოვნით დავწერე პატარა წერილი პაატაზე, რომელიც, ალბათ, ბევრს არ უნახავს, ამიტომ მას ახლაც გავიმეორებ.

პოეტი – ორიგინალური, ჟურნალისტი – უნივერსალური, რედაქტორი და გამომცემელი – ზეპროფესიონალი, მეცნიერი – ღრმა, მხატვარი – კრეატიული, ლექტორი – მიმზიდველი, მოგზაური – დაუცხრომელი, ფილატელისტი – აზარტული, საზოგადო მოღვაწე – მასშტაბური, მეგობარი – უღალატო. და ეს ყველაფერი ერთ კაცზეა, ერთ პიროვნებაზე, რომლის სახელი და გვარია პაატა ნაცვლიშვილი. იქნებ სულაც პირდაპირ ამ სახელით და გვარით დამეწყო და წიგნიერი მკითხველი, დარწმუნებული ვარ, მას უჩემოდაც მშვენივრად მიახვავებდა ამ ეპითეტებს, რადგან ყველაფერი, რასაც ცხოვრებისა და შემოქმედების სხვადასხვა სფეროში პაატა აკეთებს, აღბეჭდილია ოსტატის ტვიფრით, უმაღლესი ხარისხის ნიშნით. პაატამ ნამდვილი. ჟურნალისტურ-მწერლური .ცხოვრებით იცხოვრა, გამოიცვალა პროფესიები, შემოიარა მთელი მსოფლიო, უქომაგა სპორტს, ქართულ დიასპორას, დაწერა პოეტური და პუბლიცისტური კრებულები, სამეცნიერო გამოკვლევები, იღვაწა რადიოსა და ტელევიზიაში, უნივერსიტეტში, ურედაქტორა არაერთ ცნობილ გამოცემას (რომლებიც, სხვათა შორის, მისი წყალობით, კიდევ უფრო ცნობილები გახდნენ), აღმოაჩინა და გზა გაუკვალა არაერთ ნორჩ შემოქმედს. ცნობისმოყვარე, დაუდგრომელი, მჩქეფარე ენერგიისა და უკიდეგანო ნიჭის მფლობელი პაატა ნაცვლიშვილი ასწრებს ყველგან, სადაც კი რაიმე საინტერესო და მნიშვნელოვანი ხდება. და არა მარტო ასწრებს, იმ ყოველივე საინტერესოსა და მნიშვნელოვანის უშუალო მონაწილე, მეტიც – მემატიანე ხდება. რად ღირს მარტო მისი თევზსაჭერ ტრაულერზე მეზღვაურად ყოფნა, ტიმ სევერინის ლეგენდარულ ექსპედიციაში ჩართვა, ევროპაში სულხან-საბას ნაკვალევზე მოგზაურობა და კიდევ უამრავი სხვა ჟურნალისტურ-ისტორიულ-ლიტერატურული „რეიდი!“ პაატას აქვს სიახლის იშვიათი განცდა, ქართული სიტყვის საოცარი შეგრძნება, ექსკლუზიურ სახეთა ძიებისა და პოვნის შესაშური უნარი.

პოეზიაში, ისევე როგორც შემოქმედებითი საქმიანობის სხვადასხვა სფეროში, პაატას აქვს საკუთარი ხელწერა, სტილი. მისი ლექსი შეიძლება იცნო სტრიქონთა ლაღი მდინარებით, ზუსტი და თავისთავადი ტროპებით, მელოდიური ჟღერადობით.

პაატა ნაცვლიშვილი არა მარტო გამორჩეული მწერალი და ჟურნალისტია, არამედ ასეთივე მკითხველიცაა. ფრიად შთამბეჭდავია მის მიერ ამერიკული ლიტერატურიდან გადმონერგილი „ლიბროკუბიკულარისტის შთანაწერები“, რომლებსაც იგი რეგულარულად აქვეყნებს „ლიტერატურულ საქართველოში“ და „საქართველოს რესპუბლიკაში“. აქ იგრძნობა ავტორის დიდი ნაკითხობა და განსწავლულობა, თითქოს პატარა და უმნიშვნელო შტრიხისგან საინტერესო დაკვირვებათა მთელი კრიალოსანის ასხმის უნარი. ცალკე საუბრის საგანი და თემაა პაატა ნაცვლიშვილის როგორც სრული პროფესორის პედაგოგიური და კვლევითი საქმიანობა გრიგოლ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტში, სადაც იგი წლებია მოღვაწეობს. პაატა ნაცვლიშვილი ქართული პოლიტიკური ემიგრაციის გამოჩენილი მკვლევარიცაა. იგი არა მარტო სწავლობს სამშობლოდან სხვადასხვა მიზეზებით გადახვეწილ სახელოვან ქართველთა ბიოგრაფიებს, არამედ ეძებს, პატრონობს, აბინავებს მათ არქივებს. განსაკუთრებული ღვაწლი დასდო პაატამ დიდი ნიკო ნიკოლაძისა და მისი შვილების ცხოვრების, მოღვაწეობის, შემოქმედება-საქმიანობის შესწავლას, გაანალიზებას, პოპულარიზაციას.

სრულიად უნიკალურია პაატა ნაცვლიშვილის როგორც სპორტული ჟურნალისტისა და საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის ერთ-ერთი დამაარსებლის დამსახურება. სხვაგან რომ არაფერი ეკეთებინა, მარტო ამ სფეროში მოღვაწეობითაც მოიხვეჭდა იგი განსაკუთრებულ სახელს.

ვერ ავიღებ ჩემს თავზე ყველაფრის აღნუსხვას და შეფასებას, რაც ამ უსაზღვროდ ერუდირებულ და მრავალმხრივი განათლების მქონე კაცს შეუქმნია თავისი უკვე არც თუ ხანმოკლე ცხოვრების გზაზე. ეს მონოგრაფიულად შესასწავლი ამბავია და დადგება უსათუოდ საამისო დროც, მაგრამ ერთი რამ არ შემიძლია აქვე არ ვთქვა: როგორც ყველა გამორჩეული ოსტატი, პაატა ნაცვლიშვილი განსაკუთრებით უფრთხილდება თავის ლიტერატურულ რენომეს, მისთვის უცხოა წვრილთემიანობა, ე.წ. შემოქმედებითი ხალტურა, მას აინტერესებს ადამიანები და მოვლენები მსხვილი პლანით, ის ერთდროულად სცენარისტიცაა, ოპერატორიც და რეჟისორიც, ამიტომ მისი ნებისმიერი რეპორტაჟი, ნარკვევი თუ ჟურნალისტური გამოკვლევა სავსეა უცნობი დეტალებით, საინტერესო რაკურსებით, მხატვრული პარალელებით, პარადოქსული დასკვნებით. მას ბევრი უნახავს, სმენია, განუცდია, წაუკითხავს და გაუაზრებია, რაც მერე მის მრავალჟანროვან შემოქმედებაში ასახულა. პაატას პიროვნული ხიბლი პირდაპირ კავშირშია მის შინაგან კულტურასა და ადამიანურ თავმდაბლობასთან. მე იშვიათად მინახავს იგი მკაცრ კოსტიუმში გამოწყობილი. ჯინსები, კურტაკი, ბოტასები, უჰალსტუხო პერანგი – ესაა მისი ყოველდღიური „დრეს კოდი“ მუდამ ათასი საქმით გართული, სულ მოქმედებს, იღვწის, ქმნის და მკითხველიც ხედავს ამ დაუღალავი კაცის ბარაქიან მონაგარს. ვწერ თათარიახნად, ფრაგმენტულად მას, რაც ერთბაშად გამახსენდა. გასახსენებელი და დასაწერი კი ჯერ კიდევ ბევრია, რადგან ბევრია როგორც წარსულში მიღწეული, ასევე სამომავლოდ მისაღწევიც. პაატა კი ის კაცია, რომელიც მასზე თბილი და კეთილი სიტყვის თქმის საბაბს არასოდეს დაგვილევს.

რაულ ჩილაჩავა,

პოეტი, დიპლომატი, პუბლიცისტი, შ. რუსთაველის პრემიის ლაურეატი, საქართველოს ეროვნული აკადემიისწევრი, პროფესორი.

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქცია ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა ქართული კულტურის დიდი მოღვაწე, გამორჩეული ნიჭის მქონე ჟურნალისტი, პუბლიცისტი და მწერალი, სრულიად ორიგინალური ხედვის პოეტი, საქართველოში საერთაშორისო ოლიმპიური მოძრაობის დამფუძნებელი, შესანიშნავი რედაქტორი, გამომცემელი, დიზაინერი მხატვარი, მრავალი თაობის აღმზრდელი, პროფესორი და მასწავლებელი

პაატა თეიმურაზის ძე ნაცვლიშვილი

და თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახს, მეგობრებსა და ახლობლებს

საქართველოს ჟურნალისტთა ფედერაცია ღრმა მწუხარებას გამოთქვამს დიდი ქართველი პოეტის, ჟურნალისტისა და პუბლიცისტის, საქართველოს ჟურნალისტთა ფედერაციის გამგეობის წევრის, საზოგადო მოღვაწისა და ჩვენი ჟურნალისტური ოჯახის უახლოესი და უძვირფასესი მეგობრის

პაატა ნაცვლიშვილის

გარდაცვალების გამო და თანაუგრძნობს ოჯახსა და მეგობრებს.

პაატა ნაცვლიშვილი დაიბადა 1952 წლის 16 ოქტომბერს. ის იყო „პაატა ნაცვლიშვილის გამომცემლობის“ დირექტორი, სოციალურ მეცნიერებათა დოქტორი, ქართული ემიგრაციის ისტორიისა და გეოგრაფიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორი და სამეცნიერო საბჭოს თავმჯდომარე.

1974 წელს დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჟურნალისტიკის ფაკულტეტი, ხელოვნების ფაკულტეტი – 1976 წელს.

1974-1976 წლებში მუშაობდა გაზეთ „თბილისის უნივერსიტეტის“ ლიტმუშაკად, 1976-1978 წლებში – გაზეთ „ახალგაზრდა კომუნისტის“ კორესპონდენტად, 1978-1984 წლებში – ჟურნალ „მართვეს“ ლიტმუშაკად.

სხვადასხვა დროს მუშაობდა საქართველოს რადიოს ახალგაზრდული პროგრამების მთავარი რედაქციის მთავარ რედაქტორად, „ახალგაზრდა კომუნისტისა“ და გაზეთ „სამშობლოს“ რედაქტორად.

იგი დაჯილდოებული იყო საქართველოს ღირსების ორდენით, ოლიმპიური ორდენით, ოლიმპიური მედლით, იყო „ოქროს კალმის“ ლაურეატი, კავკასიის რეკლამის საერთაშორისო ფესტივალის გრან-პრის მფლობელი, არაერთი ჟურნალისტური კონკურსის გამარჯვებული. პაატა ნაცვლიშვილის სახით ქვეყანამ დაკარგა ეროვნული მოღვაწე და ღირსეული მამულიშვილი.

ვუსამძიმრებთ ოჯახს, მეგობრებს და სრულიად საქართველოს. უფალმა ნათელი სასუფეველი დაუმკვიდროს მის სულს!

პანაშვიდი ორშაბათს, 16:00 საათიდან. მისამართი: ჟ.შარტავას 41-ე, მეორე სართული.

გამოსვენება სიონის საკათედრო ტაძრიდან, სამშაბათს, 22 სექტემბერს, 14 სთ.

დაკრძალვა ვაკის სასაფლაოზე.

ალექსანდრე ცირამუა

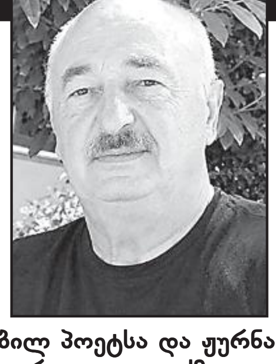

საქართველოს მწერალთა კავშირი, საქართველოს ჟურნალისტთა ფედერაცია, გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქცია მწუხარებით იუწყებიან, რომ ცნობილ პოეტსა და ჟურნალისტს ბადრი ცირამუას გარდაეცვალა ძმა

ალექსანდრე ცირამუა

და თანაუგრძნობენ განსვენებულის ოჯახს, ახლობლებს და ნათესავებს.

ვულოცავთ!

ანზორ თოთაძე

ჩვენი ერთგული მეგობარი, ქართული დემოგრაფიული სკოლის ერთ-ერთი ღირსეული წარმომადგენელი, ცნობილი მკვლევარი, პროფესორი, მრავალი მეცნიერული წიგნისა და პოპულარული სტატიის ავტორი, გულისხმიერი ადამიანი, საქმით გამორჩეული პატრიოტი **ანზორ თოთაძე** 87 წლის გახდა.

გილოცავთ, ჩვენო ანზორ! ჯანმრთელობას და შენთვის საფიცარი სამშობლოს გამთლიანებას და გადარჩენას გისურვებთ.

მეგობრები

„ოქროს საწმისი“ მეორედ დაიბადა

საქართველოს პარლამენტის შოთა რუსთაველის სახელობის დარბაზში 1975-1976 წლების დისიდენტურ ჟურნალ □ოქროს საწმისის□სრული კომპლექტის წარდგენა გაიმართა, – ამის შესახებ ინფორმაციას კულტურის სამინისტრო ავრცელებს.

უწყების ცნობით, ღონისძიებას საქართველოს კულტურის მინისტრი **მაია ბითაძე,** საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე **შალვა პაპუაშვილი,** კულტურის კომიტეტის თავმჯდომარე **გიორგი გაბუნია**, კულტურის მინისტრის მოადგილე **მიხეილ კიკნაძე,** ეროვნული ბიბლიოთეკის გენერალური დირექტორი **კონსტანტინე გამსახურდია** დაესწრნენ.

□მინდა მოგილოცოთ უაღრესად მნიშვნელოვანი დისიდენტური ჟურნალის □ოქროს საწმისის□სრული კომპლექტის გამოცემა. ფართო საზოგადოებისთვის ხელმისაწვდომი ხდება ჩვენი უახლესი ისტორიის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი დოკუმენტი. განსაკუთრებით აღსანიშნავია, რომ ამ უნიკალურ მემკვიდრეობას მკითხველი დღეს სრული სახით იხილავს, რადგან წლების განმავლობაში ჟურნალის ნომრები ბიბლიოგრაფიულ იშვიათობას წარმოადგენდა. მათი მოძიება, შეგროვება, ციფრული რესტავრაცია და ერთ გამოცემად გაერთიანება პროფესიონალიზმის, დიდი შრომის და თავდადების შედეგია. მოგეხსენებათ, სწორედ ამაში მდგომარეობს პროექტ □გიგანტური წიგნების□უნიკალურობაც □სხვადასხვა არქივებში, ფონდებსა და კერძო კოლექციებში გაფანტული ისტორიული მასალები ერთიანდება და საზოგადოებას უბრუნდება□ □ აღნიშნა **მაია ბითაძემ.**

მინისტრმა მადლობა გადაუხადა პროექტის იდეის ავტორებს და განმახორციელებლებს მასალების მოძიებასა და აღდგენაში შეტანილი წვლილისთვის. ჟურნალი □ოქროს საწმისი□პროექტ □გიგანტური წიგნების□ფარგლებში, ეროვნული ბიბლიოთეკის მხარდაჭერით გამოიცა□

დაუვიწყარმა „მაჭახლობამ“ ყველა მოხიბლა!

აჭარის მთავრობის თავმჯდომარე ზურაბ პატარაძე მეუღლესთან ერთად ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის სოფელ სინდიეთში გამართულ სახალხო დღესასწაულს □□მაჭახლობა 2026“ დაესწრო.

დღესასწაული ადგილობრივ მოსახლეობას აჭარის მთავრობის თავმჯდომარემ **ზურაბ პატარაძემ,** უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარემ **ცოტნე ანანიძემ,** ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის მერმა **ზაზა დიასამიძემ** და საკრებულოს თავმჯდომარემ **არჩილ მხეიძემ** მიულოცეს.

ზურაბ პატარაძემ სიტყვით გამოსვლისას აღნიშნა, რომ მსგავსი ღონისძიებები ხელს უწყობს ტრადიციების დაცვასა და პოპულარიზაციას, ხეობის ტურისტული პოტენციალის წარმოჩენასა და ადგილობრივი მოსახლეობის გაძლიერებას.

ღონისძიების ფარგლებში საპატიო სტუმრების დაჯილდოება გაიმართა. □საპატიო მაჭახლელი 2026“-ის წოდება ზურაბ პატარაძემ მაჭახლის ხეობის მკვიდრს, ჩხუტუნეთის საჯარო სკოლის პედაგოგ **ლეილა კახიძეს** გადასცა.

დღესასწაულის ფარგლებში ქართული ჭიდაობისა და ნარდის შეჯიბრებები გაიმართა. მოეწყო ადგილობრივი პროდუქციის გამოფენა-ბაზრობა, კულტურული პროგრამის ფარგლებში კი მაყურებლის წინაშე ადგილობრივ ანსამბლებთან ერთად ცნობილი ქართველი მომღერლები და მუსიკალური ჯგუფები წარდგნენ.

„მაჭახლობას“ აჭარის მთავრობის და უმაღლესი საბჭოს წევრები, მუნიციპალიტეტების მერები, ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლები და მოწვეული სტუმრები ესწრებოდნენ.

„მესმა“ თბილისის ისტორიულ უბანში ახალი სივრცე გახსნა

კულტურის განვითარების ფონდმა □მესმა□თბილისის ისტორიულ უბანში ახალი სახელოვნებო სივრცე გახსნა.

დავით აღმაშენებლის გამზირზე მდებარე XIX საუკუნის შენობა კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლია. ღონისძიება **დავით ევგენიძის** მუსიკალური პერფორმანსით გაიხსნა. გამოფენაზე □ფრაგმენტები□კი მოწვეულმა სტუმრებმა სხვადასხვა თაობის მხატვრის: **ვახტანგ მუსხელიშვილის, დიმიტრი ანთაძის, დავით გაგოშიძისა** და **თალია თოიძის** ნამუშევრები იხილეს. **ასევე, გაიმართა ნიკოლოზ წულუკიძისა და ლელა არაბიძის წიგნის □ამბები დიმიტრი ყიფიანზე□პრეზენტაცია.**

ქართული ანიმაცია „რა ფერია შენი სიზმრები?“ მონრეალში

19 სექტემბერს კანადაში, მონრეალის ანიმაციური ფილმების საერთაშორისო ფესტივალზე – ANIMAZE ქართული ანიმაციური მოკლემეტრაჟიანი ფილმი აჩვენებს.

„რა ფერია შენი სიზმრები?“ ექსპერიმენტული მოკლემეტრაჟიანი ანიმაციაა, რომელიც ფესტივალის ჟიურიმ 2026 წლის ოფიციალურ სელექციაში შეარჩია. ფილმზე „რა ფერია შენი სიზმრები?“ რეჟისორებმა ტყუპმა ძმებმა გიორგი და დავით პაპუაშვილებმა იმუშავეს. მუსიკოსმა BETKHO-მ (**ირაკლი მანჩხაშვილი**) სპეციალურად ანიმაციისათვის შექმნა მუსიკა.

ფილმის ადგილობრივი პრემიერა 2025 წლის 13 მარტს, კინოთეატრ კავეაში შედგა. საქართველოში ანიმაციის ნახვას მაყურებელი ოქტომბერში – ბათუმში, ანიმაციური ფილმების საერთაშორისო ფესტივალ „თოფუზსა“ და ნიქოზის ანიმაციური ფილმების საერთაშორისო ფესტივალზე შეძლებს.

გასულ წელს, Melitina Foundation-ის მიერ გამოცხადებული კონკურსის საფუძველზე ძმები

პაპუაშვილები შეირჩნენ პროექტის განსახორციელებლად. მათ, არსებული სცენარის საფუძველზე, რომლის ავტორიც მელიტინა ჯიღაურიშვილია, შექმნეს ანიმაცია, რომლის საფესტივალო მოგზაურობის ნაწილია აღნიშნული. ფილმის ჩვენება სექტემბრის დასაწყისში, ბულგარეთში, ვარნას ანიმაციური ფილმების ფესტივალზე, ანიმაციური ფილმების ავტორის, პროდიუსერის და „საქანიმას“ დამფუძნებლის მარიამ კანდელაკის მასტერკლასის ფარგლებში გაიმართა: A Journey through Georgian Animation.

Melitina Foundation (ფონდი მელიტინა) 2025 წელს დაარსდა, რომლის ინსპირაცია 17 წლის მელიტინა და მისი შემოქმედებითი ხედვა გახდა. ფონდის მიზანია, ახალგაზრდა კინოპროფესიონალების ხელშეწყობა.

საქართველოს რესპუბლიკა

გამომცემელი და მთავარი რედაქტორი
სპარტაკ ქობულია
(599-36-00-35)

რედაქტორის მოადგილე
მამუკა ვაშაკიძე
(597-22-07-04)

შემოქმედებითი ჯგუფი:
ალეკო ასლანიშვილი,
თემურ ქორიძე,
ოთარ ტურაბელიძე,
გია პლატონიშვილი.

პიარისა და მარკეტინგის მენეჯერი
რუსუდან ქობულია
(577-77-27-17)

ტექნიკური რედაქტორი:
კახა ქორიძე.

სტილისტ-კორექტორები:
ნაირა კეკელია,
მაია იორამაშვილი.

ოპერატორი
შორენა გვილია.

გაზეთის განახლებული ლოგოს ავტორი
გიორგი ნადარეიშვილი.

მისამართი:
თბილისი,
აკაკი წერეთლის N116

წერილები გამოგზავნეთ ელექტრონულ მისამართზე:
sak@sak.ge

გაზეთი დამოუკიდებელია და ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპით. რედაქციის აზრი, შესაძლოა, არ ემთხვეოდეს ავტორთა მოსაზრებებს.

ფაქტების სიზუსტეზე პასუხისმგებელია ავტორი. საავტორო უფლებები დაცულია. რედაქცია პასუხს არ აგებს სოციალური ქსელიდან და სხვა მედია-საშუალებებიდან გადმოტექილ, ან უცხოური პრესიდან თარგმნილი მასალების, ფაქტების, ინფორმაციის სიზუსტეზე.

იბეჭდება სტამბა
„ტორში“
ზიგზაგის ქუჩა N6

uac(უაკ)070.4(479.22)
C–323

რეკლამისთვის დარეკეთ:
577-77-27-17
rkobulia29@gmail.com
ნებისმიერი თანხა ჩარიცხეთ ანგარიშზე:
GE90BG0000000538329790

მომდევნო ნომერი გამოვა ხუთშაბათს, 24 სექტემბერს